

2017

års- och ansvarsrapport

Elo är ett arbetspensionsbolag som ägs av sina kunder. Vi sköter det lagstadgade arbetspensionsskyddet för kundföretagens arbetstagare och företagare. Vi ansvarar för över 500 000 arbetstagares och företagares framtida pensioner, sköter pensionsutbetalningen till cirka 227 000 nuvarande pensionstagare och förvaltar placeringstillgångar till ett värde av drygt 23 miljarder euro.

I den här års- och ansvarsrapporten 2017 redogör vi för de viktigaste händelserna under året samt för de ekonomiska nyckeltalen. Som separata rapporter publicerar vi ytterligare styrelsens verksamhetsberättelse och bokslut samt en bolagsstyrningsrapport.

På bilderna i årsberättelsen och ansvarsrapporten de anställda Jukka Jalkanen, Pekka Lehrbäck, Leena Lustig, Jukka Peltola och Noora Pitkänen.

Innehåll

Elos år och ansvar 2017

Verkställande direktörens översikt	2
År 2017 i siffror	5
Ansvarsfull verksamhet i Elo	8

Ansvarsfulla placeringar

Ledningen av ansvarsfulla placeringar	14
Våra ansvarsfulla verksamhets sätt	15
Påverkan utgör en viktig del av ansvarsfulla placeringar.	15
Vi bedömer regelbundet hur ansvarsfullt våra placeringssubjekt agerar	17
Klimatförändringen utmanar placerarna att agera	18
Solvensuppföljningen utgör en del av riskhanteringen	22

Ansvar för våra kunder

Tillförlitlig arbetspensionsförsäkring.	25
Stöd vid utvecklingen av arbetshälsan	28

Finansiering som beaktar kundernas behov	31
Elo är en betydande hyresvärd.	31
I goda händer vid pensioneringen	32
Vi stöder arbetsförmågan med rehabilitering	35

Personalen och bolagsstyrning

Ansvar för personalen.	37
Bolagsstyrning och ansvarsfulla verksamhetsprinciper	43
Compliance-funktionen	43
Etiska affärsprinciper	44
Dataskydd och datasekretess	45
Styrelsen, förvaltningsrådet, ledningsgruppen, sakkunnigläkare	46

Hållbarhetsmätare	51
Kontaktinformation.	54

Vi bär ansvar för våra kunders morgondag

År 2017 var en tid av kraftig utveckling i Elo. Vi utnyttjade digitaliseringens möjligheter både i utvecklingen av kundupplevelsena och för att effektivisera vår verksamhet. Vi förnyade också vår organisation i syfte att ytterligare förbättra möjligheterna för våra kunder att smidigt sköta sina ärenden och säkerställa att pensionsskyddet verkställs effektivt. Vår ekonomiska verksamhetsmiljö utvecklades gynnsamt både i Finland och globalt och pensionstillgångarna ökade till rekordhög nivå.

Det viktigaste målen i Elos verksamhet är att trygga kundernas pensionsskydd.

Det viktigaste målet i Elos verksamhet är att trygga kundernas pensionsskydd. Vi ansvarar sammanlagt för över 500 000 arbetstagares och företagens pensionsskydd och utbetalar arbetspension till cirka 227 000 pensionstagare. Vi har ställt som mål att erbjuda de bästa kundupplevelserna inom branschen tillsammans med våra samarbetspartners Fennia, LokalTapiola och Turva.

Skötseln av vår grundläggande uppgift är förknippad med betydande ansvar: ansvar för en störningsfri skötsel av pensionsskyddet och för en lönsam och betryggande placering av pensionstillgångarna. För att lyckas med denna uppgift satsar vi i enlighet med vår strategi på tillväxt, solvens och prestationsförmåga. Vi stöder uppnåendet av de strategiska målen med årliga spetsteman. År 2017 var spetstemana goda kundupplevelser, digitalisering samt hållbarhet och påverkan.

Den ekonomiska utvecklingen överträffade förväntningarna både i Finland och hela världen under år 2017 och var över tre procent. Elos placeringsavkastning på 7,4 procent var utmärkt och placeringarnas marknadsvärde steg till över 23 miljarder euro. Placeringsstrategierna för olika tillgångsslag fungerade bra och allokeringen var lyckad. Andelen

aktieplaceringar som nådde upp till en mycket god avkastning utökades under året.

Vi anser att man genom ansvarsfulla handlingssätt kan uppnå bättre placeringsavkastning och hantera placeringsriskerna. På våren 2017 publicerade vi en klimatstrategi för vår placeringsverksamhet och fördjupade placeringarnas ESG-analys, där vi bedömer placeringsobjektens hållbarhet med beaktandet av ansvar för miljö, den sociala omvärlden och god bolagsstyrning. Vi utnyttjade digitaliseringen för att bättre och effektivare kunna behandla och utnyttja placeringsinformationen.

Kundservicens kvalitet utgör en viktig del av Elos ansvarsfulla verksamhet. Vårt mål är bland annat att våra kunder ska få sina ärenden skötta på en gång och att pensionsbesluten utfärdas så snabbt att det inte uppstår något avbrott i kundens försörjning vid övergången till ålderspension. Under 2017 utvecklade vi tjänster som förenklar och påskyndar skötseln av ärendena. Vi tog bland annat i bruk tillämpningen Chabla, som gör det möjligt för döva att sköta sina ärenden per telefon med Elo.

I utvecklingen av tjänster och processer lyssnade vi till kunderna och drog nytta av insamlad

kundrespons. Vi började mer systematiskt än tidigare att mäta kundernas serviceupplevelser. Resultatet av mätningarna har varit på god nivå och kundservicens snabbhet har fortsatt att vara utmärkt. Vi fortsätter att utveckla de områden som enligt kundernas respons ännu inte fungerar på väntat sätt.

En del av vår ansvarsfulla uppgift är att stöda kundföretagen att förlänga yrkesbanorna och förbättra arbetslivets kvalitet. I Elos webbtjänst öppnade vi nya verktyg för arbetsgivare, vilka innehåller data i realtid i syfte att stöda företagen att förutse, förebygga och hantera riskerna för arbetsoförmåga och de kostnader de medför.

Med tanke på Finlands framtid och arbetspensions-systemet är det viktigt att de unga hittar arbete och har möjlighet att göra en full yrkesbana. Vi deltog

“

Under 2017 utvecklade vi tjänster som förenklar och påskyndar skötseln av ärendena.

i S-gruppens treåriga projekt "Nuori Mieli Työssä", inom vilket man söker konkreta verktyg såväl i syfte att stärka de ungas arbetslivsfärdigheter som att utveckla främjandet av arbetshälsan på arbetsplatserna. Finlands 100-årsjubileumsår till ära gav vi hundra skolklasser tillgång till den finländska Mightifier-applikationen, med vilken eleverna lär sig att ge och få positiv respons av sina klasskamrater. Applikationen har förbättrat stämningen i klasserna, minskat mobbning och stött inlärningen.

År 2018 började i en relativt positiv stämning, fastän den ekonomiska utvecklingen också är förknippad med betydande osäkerhetsfaktorer. Den bästa tillväxttakten i euroområdet och Finland väntas sakta av, men den ekonomiska tillväxten förutses likväl fortsätta och företagens utsikter förbli gynnsamma. Även i Elos olika funktioner fortsätter man att arbeta för att de finländska företagens och företagarnas verksamhetsförutsättningar ska utvecklas gynnsamt.

Vi fortsätter förberedelserna för inkomstregistret, som tas i bruk 2019 och som kommer att medföra efterlysta förenklingar i anmälingen av inkomstuppgifterna. Vi vill fortsättningsvis vara med och utveckla företagarnas pensionsskydd och sociala trygghet, så att företagarna ska få en tillräcklig försörjning också fastän arbetsätten håller på att förändras. En utveckling i rätt riktning är förkortningen av företagarnas självriskgräns för sjukdagpenning från fyra till en dag, som trädde i kraft vid ingången av 2018.

Förväntningarna på en ansvarsfull företagsverksamhet och på kommunikation i anslutning till den har ökat under den senaste tiden. I Elo vill vi också allt bättre föra fram våra riktlinjer och vår praxis för en ansvarsfull verksamhet. En del av synliggörandet av vår ansvarsfulla verksamhet är den här årsberättelsen och ansvarsrapporten, som vi i tillämpliga delar upprättat enligt GRI-standarderna.

Jag vill rikta mitt varma tack till våra kunder, samarbetspartners och vår personal år 2017. Låt oss fortsätta det goda samarbetet också 2018!

Satu Huber
verkställande direktör

Elo 2017

totalavkastningen på placeringarna

7,4%

placeringstillgångarna uppgick till

23,1

mrd €

utbetalda pensioner

3 135

mn €

Sammandrag av nyckeltal

		31.12.2017	31.12.2016
Bolagets storlek	Premieinkomst, mn euro	3 510,8	3 321,5
	Utbetalda pensioner och ersättningar till pensionstagare, mn euro	3 135,0	2 982,0
	Utbetalda pensioner och övriga ersättningar, mn euro *)	3 444,2	3 310,7
	Ansvarsskuld, mn euro	20 134,5	18 527,4
	Pensionstillgångar, mn euro ¹⁾	23 443,9	21 825,3
	Placeringstillgångar till verkligt värde, mn euro	23 052,8	21 507,3
	ArPL-lönesumma, mn euro	12 717,0	11 943,7
	FöPL-arbetsinkomstsumma, mn euro	1 824,2	1 861,6
	ArPL-försäkringstagare	45 100	45 100
	ArPL-försäkrade	424 500	407 600
	FöPL-försäkringstagare	84 000	84 600
	Pensionstagare	227 200	219 700
	Antal anställda (den genomsnittliga arbetsinsatsen)	462	451
Resultat	Omkostnadsrörelsens resultat, mn euro	23,3	29,1
	Driftskostnader av omkostnadsinkomsten, %	80,9 %	76,7 %
	Överföring till kundåterbäringar, mn euro	72,1	58,3
	Överföring till kundåterbäringar (%) av ArPL-lönesumman	0,57%	0,49%
	Solvenskapital, mn euro	4 815,5	4 270,9
	i förhållande till solvensgränsen	1,6	1,8
	Pensionstillgångar, % av ansvarsskulden	125,9 %	124,3 %
	Nettointäkter av placeringsverksamheten enligt verkligt värde, mn euro	1 607,6	1 147,4
	Nettointäkter av placeringsverksamheten på det sysselsatta kapitalet, %	7,4 %	5,6 %

*) Utbetalda ersättningar i resultaträkningen utan kostnader för handläggning av ersättningar och verksamheten för upprätthållande av arbetsförmågan.

¹⁾ Ansvarsskuld + solvenskapital.

Elo sköter pensionerna för kundernas bästa

Elo är ett arbetspensionsbolag som ägs av sina kunder. Vår grundläggande uppgift är att sköta det lagstadgade arbetspensionsskyddet för arbetstagare och företagare i våra kundföretag. Pension som intjänas av arbete utgör en viktig del av de finländska arbetstagarnas och företagarnas sociala trygghet. Arbetsgivarna försäkrar sina arbetstagare med en ArPL-försäkring och företagare tecknar en FöPL-försäkring.

Vi ansvarar för över 500 000 arbetstagares och företagares framtida pensioner. De tillgångar som vi samlar in av våra kunder i form av pensionsavgifter placeras lönsamt och betryggande och med dem betalas både löpande och framtida pensioner. Placeringsstillgångarna uppgår till över 23 miljarder euro. Vi sköter bland annat pensionsutbetalningen till cirka 227 000 nuvarande pensionstagare.

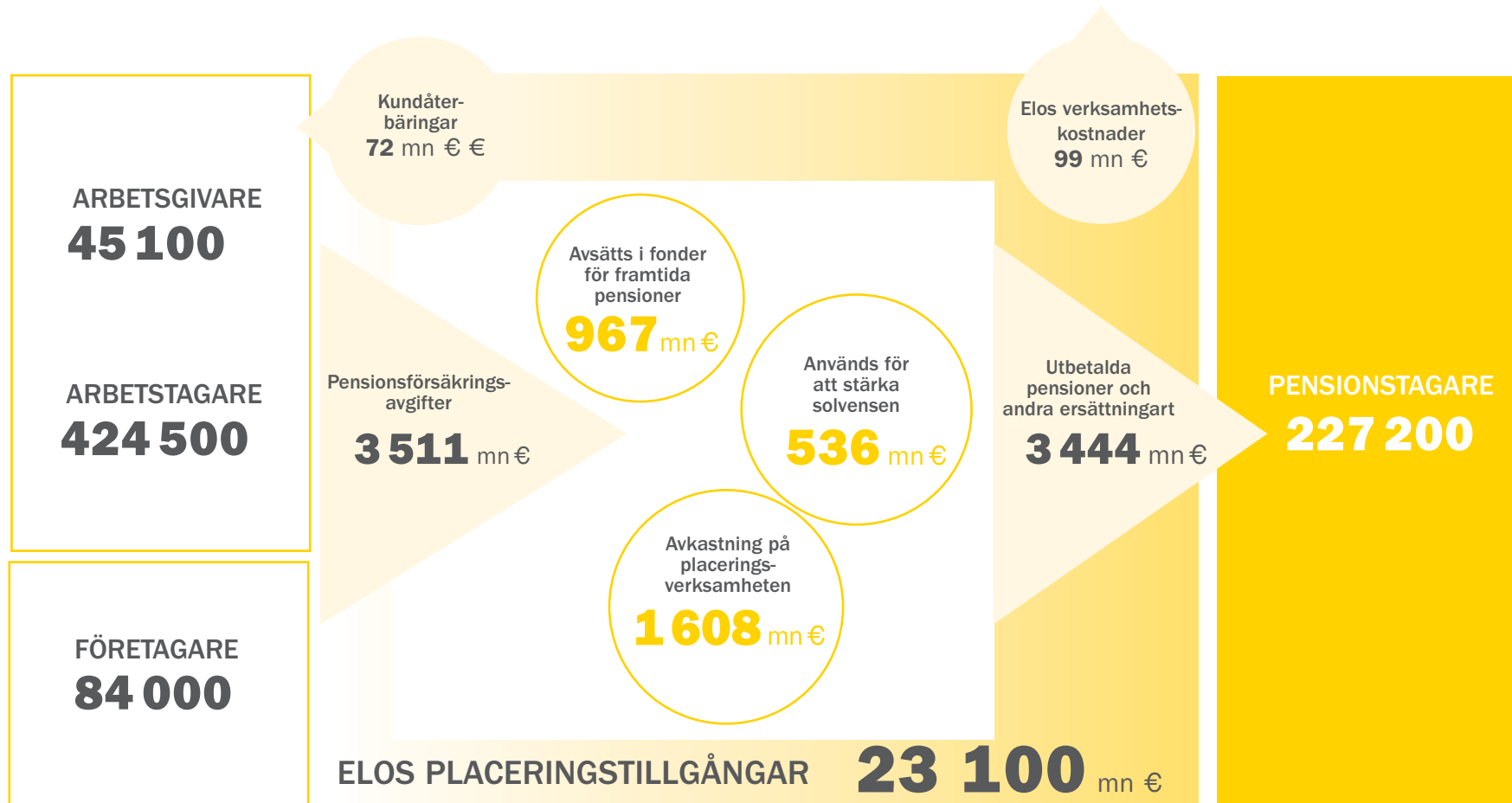
Elo är med i många av företagens och individernas livsskeden. Genom att hantera risken för arbetsoförmåga och erbjuda rehabilitering bidrar vi till att förlänga yrkesbanorna, vilket är viktigt både med tanke på individen, företagen och hela samhället. Upprätthållandet av arbetsförmågan och förebyggande av sjukfrånvaro hjälper kundföretagen att minska kostnaderna.

I Elo arbetar ungefär 500 professionella inom arbetspensionsbranschen. Vi fungerar som samarbetspartner för Fennia, LokalTapiola och Turva i arbetspensionsförsäkringsärenden. Vårt kontor finns i Tapiola i Esbo.

**Elo är med i
många av företagens
och
individernas
livsskeden.**

Helhetsbild av Elos verksamhet 2017

Vi försäkrar arbetstagarna och företagarna i de kundföretag som tecknat en arbetspensionsförsäkring i Elo.

Vi tryggar utbetalningen av framtida pensioner genom att placera pensionstillgångarna lönsamt och betryggande.

Arbetspensionen tryggar försörjningen när en arbetstagare eller företagare går i pension. Vi betalar ut pension till pensionstagarna till rätt belopp och i rätt tid.

Ansvarsfull verksamhet i Elo

Som arbetspensionsförsäkringsbolag har Elo en viktig roll i samhället. Vi innehar ett förtroendeuppdrag och bär stort ansvar för det finländska samhället genom att förvalta pensionstillgångar, försäkra arbetstagare och företagare och sköta pensioner.

Viktiga intressegrupper är våra kundföretag, ägare, förvaltningsorgan och delegationer, de försäkrade och pensionstagarna, vår försäljningssamarbetspartners LokalTapiola, Fennia och Turva, myndigheter, organisationer inom försäkringsbranschen, företagarorganisationer, media, skolor och forskarsamhällen, tjänsteleverantörer och vår egen personal. Vi för en aktiv dialog och utvecklar verksamheten i samarbete med våra intressegrupper.

Våra anställda deltar på bred basis i samarbetet inom arbetspensionsbranschen och i utvecklandet av den. Vi deltar i olika arbetsgrupper inom branschen och ger såsom expert till exempel yttranden i ärenden som är under beredning. Viktiga arbetsgrupper för oss är särskilt arbetsgrupperna i Arbetspensionsförsäkrarna TELLA, Finans Finland (FA) och Pensionsskyddscentralen (PSC).

“

Våra anställda deltar på bred basis i samarbetet inom arbetspensionsbranschen och i utvecklandet av den.

Hållbarhet ingår
i vår grundläggande
uppgift.

Hållbarhet ingår i vår grundläggande uppgift

Elos mission är:

att sköta pensionsärendena för kundernas bästa.

Vår vision är:

att Elo ska växa och utvecklas tack vare kundernas rekommendationer, samarbetspartnerns tilltro till bolaget och som en uppskattad samhällsaktör.

Hållbarhet utgör en integrerad del av Elos strategi och ansluter sig till alla våra strategiska målområden: solvens, prestationsförmåga och tillväxt.

I den här årsberättelsen och ansvarsrapporten redogör vi för Elos verksamhet och hållbarhetsutvecklingen år 2017.

HÅLLBARHETEN KONKRETISERAS I VÅR STRATEGI

En aktiv finländsk aktör inom arbetspensionsbranschen

Vi är en ansvarsfull och sakkunnig reformator inom arbetspensionsbranschen i växelverkan med olika intressegrupper

Våra tjänster stöder våra kundföretag och därigenom deltar vi i främjandet av Finlandsekonomiska tillväxt, sysselsättning och välmående i arbetslivet

En konkurrenskraftig och effektiv aktör

Vi arbetar effektivt och konkurrenskraftigt för att skapa mervärde för våra kunder

Vi är konkurrenskraftiga inom alla kundsegment:
Elo är det första alternativet för företagare och små och medelstora företag och ett attraktivt alternativ för storföretag

Vi sköter pensionerna för kundens bästa

En solvent och ansvarsfull placerare

Inom Elos placeringsverksamhet är målet att uppnå en god avkastning på pensionstillgångarna, vilket stöder pensionsfinansieringen på lång sikt med beaktande av risknivån

Vi betalar konkurrenskraftiga kundåterbärningar

En sakkunnig pensionssamarbetspartner

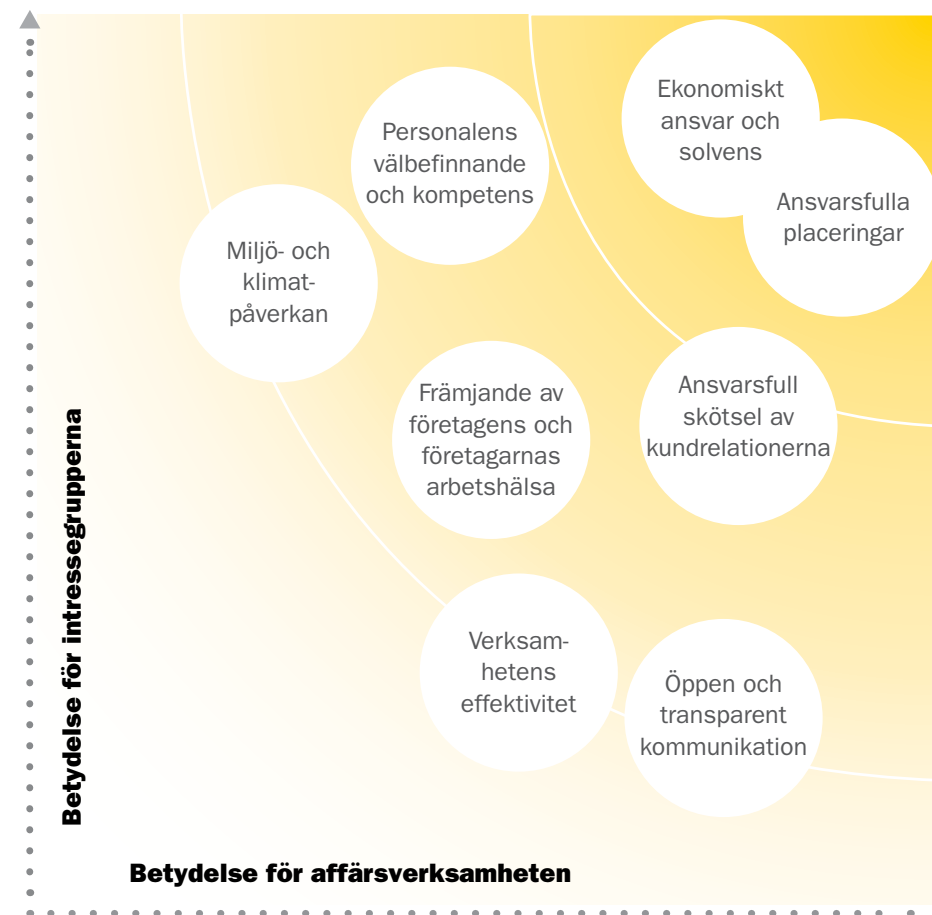
Kunden är utgångspunkten för all vår verksamhet

Tillsammans med vårt täckande och starka samarbetsnätverk kan vi agera lokalt nära kunderna och tillhandahålla okomplicerade och högklassiska tjänster

Förväntningar på Elos hållbarhet

Intressegruppernas representanter har då det gäller hållbarheten av Elos verksamhet. För väsentlighetsanalysen intervjuades representanter för bland annat våra kunder och vår personal samt myndigheter, media och forskarsamhällen. De viktigaste delfaktorerna som de intervjuade anser att utgör hållbar verksamhet och deras betydelse med tanke på vår verksamhetsmiljö beskrivs i bilden ovan. Enligt våra intressegrupper är det ekonomiska ansvaret och solvensen samt en ansvarsfull placeringsverksamhet de allra viktigaste delfaktorerna för en hållbar verksamhet.

År 2017 fortsatte vi att utveckla vår hållbarhetsrapportering och som stöd för rapporteringen använde vi i tillämpliga delar referensramen Global Reporting Initiative (GRI). Då vi rapporterar om hur de olika delområdena inom företagsansvaret har utvecklats tillämpar vi både Elos egna indikatorer och indikatorer enligt GRI-standarden för de viktigaste framlyfta områdena. Mätarna har sammanställts i en tabell s.51. De ekonomiska nyckeltalen har tagits ur Elos bokslut, personalnyckeltalen ur våra personaldatasystem och övriga nyckeltal ur olika system i vår affärsverksamhet.

Organiseringen av en hållbar verksamhet i Elo

Elos företagsansvar ingår i den dagliga affärsverksamheten. Företagsansvarsrapporteringen koordineras av ekonomi- och kommunikationsavdelningarna. Rapporteringen stöds av ett nätverk av experter från Elos olika affärsområden som deltar i insamlingen av information om företagsansvar och bidrar till att skapa en ansvarsfull kultur i Elo. Företagsansvarsaspekterna beaktas i den långsiktiga utvecklingen.

Elos ekonomiska årsrapportering består av en årsberättelse och ansvarsrapport, verksamhetsberättelse och bokslut, rapportering av icke-finansiell information samt av en separat bolagsstyrningsrapport. Årsberättelsen och ansvarsrapporten godkänns av Elos styrelse som en del av den övriga ekonomiska årsrapporteringen.

I Elo har ansvarsfulla placeringar integrerats i placeringsprocessen, vilket innebär att var och en som deltar i analyseringen och valet av placeringsobjekt samt i beslutsfattandet beaktar hållbarhetsaspekterna i sina placeringsbeslut. För att främja det praktiska arbetet som leder till ansvarsfulla placeringar har Elo en styrgrupp för ansvarsfulla placeringar och en styrgrupp för ägarstyrning. Elos chef för ansvarsfulla placeringar ansvarar för att koordinera arbetet i fråga.

ELOS FOKUS PÅ ANSVARIGHET

Att sköta pensionsskyddet

Att sköta kundrelationerna och att utveckla arbetslivet på ett ansvarsfullt sätt

Att sköta och placera pensions-tillgångarna på ett ansvarsfullt sätt

Att stöda personalens välbefinnande och kunskande

Att beakta miljö- och klimatpåverkan

Aktiv kommunikation och påverkan

En god och transparent förvaltning

Elos skatteavtryck

Skattebetalningen utgör en viktig del av företagens samhällsroll och beskriver bolagets ekonomiska inverkan på samhället. Genom att offentliggöra vårt skatteavtryck redogör vi för de skatter som vi betalar för våra olika funktioner.

Företagen kan rapportera om skatteavtrycket frivilligt och fritt formulerat och det finns inga etablerade modeller för att beräkna och redovisa skatteavtrycket. Rapporteringen av Elos skatteavtryck grundar sig på bolagets bosklutsuppgifter.

Vår viktigaste uppgift är att trygga pensionerna och utbetalningen av dem. Vi betalade sammanlagt 3 124,5 miljoner euro i pensioner år 2017, av vilka sammanlagt 619,4 miljoner euro redovisades i förskottsinnehållning till skattemyndigheterna.

Vi är en betydande sysselsättare. Arbetsgivarprestationerna för utbetalda löner och arvoden utgör en del av Elos skatteavtryck. År 2017 innehölls 9,9 miljoner euro i förskottsskatt på lönerna till Elos personal. Försäkringsverksamhet är icke mervärdesskattepliktig service, vilket innebär att Elo inte kan göra

avdrag för de indirekta skatter som ingår i driftskostnaderna. År 2017 betalade vi 5,9 miljoner euro i mervärdesskatt på våra upphandlingar.

Skatterna för placeringsverksamheten består av källskatt som uppbärs av hemstaten för den som betalar placeringsavkastning, fastighetsskatt på direktägda fastigheter och icke-avdragbara indirekta skatter på kostnader för innehav av fastighetsplaceringar och placeringsverksamhetens driftskostnader.

BESKATTNING AV ANNAN RÖRELSE

mn euro	Skattegrund	Betalda skatter
Löner till personalen	30,3	9,9
Övriga driftskostnader	78,8	5,9
Utbetalda pensioner	3 124,5	619,4

BESKATTNINGEN AV PLACERINGSVERKSAMHETEN

mn euro	Nettoavkastning före skatter	Betalda skatter	Erhållna återbäringar	Nettoavkastning efter skatter	Skatter sammanlagt
Ränteintäkter	134,2			134,2	
Utdelningsintäkter	352,0	10,3	3,3	345,0	7,0
Fastighetsintäkter	63,2	1,8		61,3	1,8
Övriga intäkter och kostnader av placeringsverksamheten	581,2	1,5		579,7	1,5
Värdeförändringar i bokföringen	519,8			519,8	
Förändring av värderingsdifferenser	-32,5			-32,5	
Placeringsintäkter sammanlagt	1 617,9	13,6	3,3	1 607,6 ¹⁾	10,3

¹⁾ Nettointäkter av placeringsverksamheten till verkligt värde

Ansvarsfulla placeringar

Hållbarheten utgör en fast del av vår placeringsverksamhet. Vi sköter om att pensionerna är tryggade även för framtida generationer.

Elos placeringsfunktion har i uppgift att placera pensionstillgångarna lönsamt och betryggande. Bakom våra principer för ansvarsfulla placeringar finns också bolagets samhälleliga uppgift – ansvaret gentemot försäkringstagarna och de försäkrade. På grund av verksamhetens natur är placeringsverksamheten långsiktig, självständig och oberoende. Ansvaret för pensionstillgångarna sträcker sig årtionden framåt i tiden.

År 2017 var den ekonomiska tillväxten stark och bättre än väntat i alla de viktiga ekonomiområdena. Året blev ett utmärkt placeringsår. De totala placeringsintäkterna uppgick till 7,4 procent. Bäst av alla tillgångsklasser avkastade aktieplaceringarna, vilka gav en avkastning på 16,6 procent. Ränteplaceringarna avkastade 1,4 procent och fastighetsplaceringarna 7,6 procent.

Pensionsplaceringarna har en lång tidshorisont och det viktiga är att få en lönsam och betryggande avkastning på lång sikt. Den nominella avkastningen på Elos placeringar har under fem år varit i genomsnitt 6,3 procent och under tio år i genomsnitt 4,9 procent. Realavkastningen på Elos placeringar för fem år är 5,5 procent och för tio år 3,4 procent.

“

Enligt vår uppfattning kan man genom ansvarsfulla handlingsätt uppnå bättre placeringsavkastning och samtidigt hantera placeringsriskerna.

För placeringsåret 2017 redogörs noggrannare i styrelsens verksamhetsberättelse.

Arbetspensionstillgångarna placeras enligt bolagets strategi och verksamhetsprinciper. Hållbarhetsaspekten syns i valet och uppföljningen av placeringsobjekt, och är något som bolaget hela tiden utvecklar. I vår placeringsverksamhet beaktar vi såväl miljöaspekter, god bolagsstyrning som socialt ansvar. Grundidén är att fungera på olika placeringsmarknader så att bolaget uppnår bästa möjliga och en tillräcklig avkastning på de fonderade pensionstillgångarna med önskad risknivå i alla marknadslägen.

Enligt vår uppfattning kan man genom ansvarsfulla handlingssätt uppnå bättre placeringsavkastning och samtidigt hantera placeringsriskerna. Vi tillämpar principerna om ansvarsfulla placeringar på alla tillgångsslag med beaktande av deras särskilda egenskaper och placeringsform.

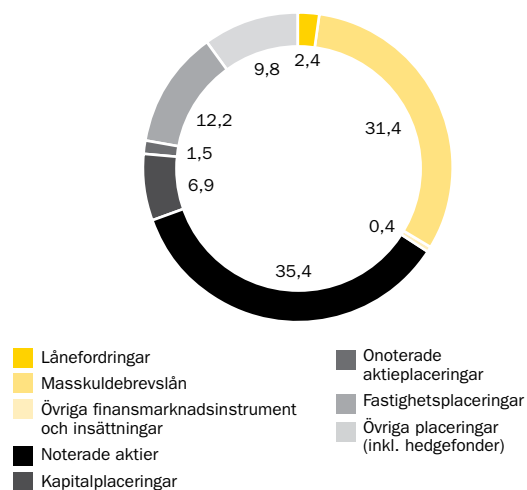
Ledningen av ansvarsfulla placeringar

Elos styrelse godkänner bolagets principer för ansvarsfulla placeringar. Placeringsverksamhetens ledningsgrupp ansvarar för att upprätta och uppdatera principerna. Ledningsgruppen biträds av en styrgrupp för ansvarsfulla placeringar som mångsidigt representeras av Elos experter på

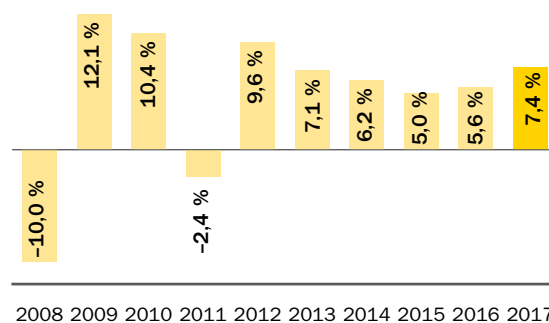
placeringsverksamhet. Styrgruppen för ansvarsfulla placeringar sammanträdde nio gånger år 2017. I Elo ansvarar chefen för ansvarsfulla placeringar för den praktiska koordineringen av den ansvarsfulla placeringsverksamheten. Styrgruppen har en representant för varje tillgångsklass.

Placeringsorganisationen utbildas regelbundet i principerna och praxisen för ansvarsfulla placeringar. År 2017 bestod utbildningen bland annat av två interna seminarier som behandlade placeringarnas positiva miljöeffekter samt koldioxidrisken. Under år 2017 tog bolaget även i bruk en webbkurs om ansvarsfulla placeringar avsedd för hela placeringspersonalen. Vi har undertecknat och förbundet oss att iaktta

PLACERINGSALLOKERING 31.12.2017
%, riskallokering

PLACERINGSINTÄKTERNAS UTVECKLING 2008–2017

Pro forma-siffrorna från åren 2008–2013 är Pensions-Fennias och LokalTapiola Pensionsbolags sammanräknade siffror.

Ansvarsfulla placeringar är att bära ansvar för framtida pensionstagare.

FN:s principer för ansvarsfulla investeringar (PRI, Principles for Responsible Investment). År 2017 har det gått tio år sedan Elos föregångarbolag undertecknade principerna. Undertecknandet innebär att vi strävar efter att iakttä och främja miljöaspekter, sociala frågor och god bolagsstyrning (ESG) såväl i placeringsanalyserna och -besluten som i vår ägarpolicy. Vi rapporterar om utvecklingen av vår praxis som avser ansvarsfulla placeringar till PRI varje år och publicerar årligen en PRI-rapport på vår webbplats.

Elos principer för ansvarsfulla placeringar och en hållbar placeringsverksamhet utgörs av följande delområden:

1. ansvarsfulla verksamhetssätt
2. iakttagande av internationella normer
3. analys av placeringsobjektens hållbarhetsprinciper som en del av förberedelserna, beslutsfattandet och uppföljningen av placeringarna, samt
4. ägarstyrning och annan påverkan.

I våra principer för ansvarsfulla placeringar redogörs närmare för hur vi agerar. Principerna kan läsas på Elos webbsidor.

Elos ansvarsfulla verksamhetssätt

Vi anser att man genom ansvarsfulla verksamhetssätt kan uppnå bättre placeringsintäkter och hantera placeringsriskerna. Genom att noggrant iakttä avtalade placeringsprocesser och principer kan felbedömningar minimeras. Verktygen omfattar en analys av placeringsobjekten både ur ekonomisk synvinkel och med tanke på hållbarhetsaspekterna. År 2017 utvidgade och fördjupade vi ESG-analysen av våra placeringar att utöver direkta aktieplaceringar även omfatta indirekta placeringar inklusive passiva indexplaceringar.

Vi utvecklar riskanalysen av placeringsobjekten och placeringsportföljerna hela tiden. Digitaliseringen får en allt större roll i vår placeringsverksamhet. I praktiken innebär det att vi allt bättre och effektivare hanterar och utnyttjar digitala möjligheter. Utnyttjandet av teknologin möjliggör bättre placeringsbeslut och minskar andelen felbedömningar på grund av mänskliga misstag.

Till de hållbara egna verksamhetssätten hör också noggrann kostnadsuppföljning. Då det gäller beskattningen strävar vi till exempel efter att undvika mångdubbel beskattning av placeringsobjekten. Med tanke på framtida pensionstagare är det viktigt att pensionsbolaget inte betalar mångdubbel skatt, utan att avkastningen på placeringarna används för att trygga framtida pensioner. På så sätt kan trycket på att höja arbetspensionsavgifterna hållas i styr.

Påverkan utgör en viktig del av ansvarsfulla placeringar

Vi träffar regelbundet ledningen för de bolag som vi äger och deltar på bolagsstämmorna antingen själva eller med hjälp av samarbetspartners. År 2017 deltog Elo på bolagsstämman i totalt 85 börsbolag i Finland och utomlands. I Finland deltog vi till nästa hundra procent i bolagsstämmorna för de bolag som vi äger. Utanför Finland anlitar vi samarbetspartners för att delta i bolagsstämmorna och ger dem instruktioner i enlighet med våra mål före stämman.

År 2017 började vi även delta i bolagsstämmorna på tillväxtmarknaden, där vår deltagandeprocent var 75.

Till en aktiv ägarroll hör att delta på bolagsstämmor och att vid behov även påverka genom att delta i röstning. Vid behov röstar vi på bolagsstämmorna mot styrelsens förslag i viktiga ärenden på föredragningslistan, om vår syn skiljer sig från styrelsens förslag. År 2017 röstade vi mot styrelsens förslag i frågor som gällde valet av styrelseledamöter, incitament och god bolagsstyrning i totalt 14 ärenden som fanns upptagna på föredragningslistan på 10 procent av de bolagsstämmor som vi deltog i. Vi röstade mot styrelsens förslag bland annat i ett fall där bolagets verkställande direktör också föreslogs som styrelsens ordförande.

Vår deltagandeprocent på bolagsstämmorna för våra onoterade placeringar var 65, vilket emellertid täcker 98 procent av de sysselsatta placeringstillgångarna. Beträffande infrastrukturplaceringar var vår deltagandeprocent 75, vilket täcker 90 procent av de sysselsatta placeringstillgångarna.

Elo utövar påverkan på bolagen också genom att delta i deras utnämningsskott. År 2017 hade Elo representanter i sju bolags utnämningsskott i Finland. Principerna för Elos ägarstyrning har publicerats på bolagets webbplats och de uppdaterades vid ingången av 2017. I samband med uppdateringen togs det in nya delområden om beskattningens transparens, rapportering av hur väl företagsansvaret verkställs och uppställda mål i principerna. Elos styrgrupp för ägarstyrning

bereder ägarstyrningsprinciperna för de finländska bolagens del. Medlemmar i styrgruppen är Elos verkställande direktör samt personer ur ledningsgruppen och placeringsverksamheten. Gruppen sammanträdde fem gånger under år 2017.

TVi träffar regelbundet ledningen för de företag som är föremål för våra innehav. Ett av målen med mötena är att försäkra oss om att företagens affärsverksamhet är på en hållbar grund och fyller våra hållbarhetsprinciper. Om ett företag avsevärt avviker från dessa, försöker vi genom påverkan få det att korrigera bristerna. Om företaget trots påverkan inte åtgärder bristerna, kan vi i sista hand avstå från placeringen, fastän företaget i övrigt skulle uppfylla placeringsvillkoren.

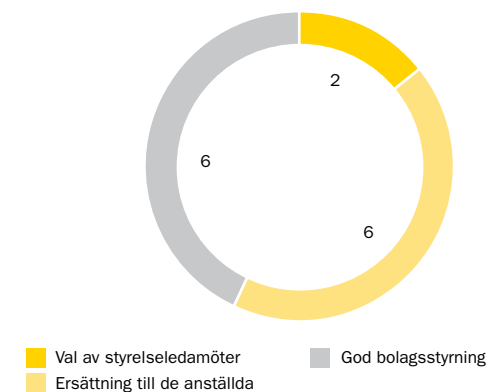
Vi utövar också påverkan på våra utomstående fondmanagers. Vi träffar managerna regelbundet och beroende på fond och dess placeringar kan diskussionerna beröra vissa enskilda bolag, managerns ägarstyrning eller andra hållbarhetsaspekter. Den bästa bilden av på vilket sätt managerna beaktar ESG-ärendena i sin placeringsverksamhet får vi oftast genom att diskutera direkt med fondmanagerna. Nittiotvå procent av de aktiva aktie- och företagslånefonderna som vi använder har undertecknat FN:s principer för ansvarsfulla investeringar.

En viktig del av en hållbar verksamhet är också att framhäva ansvarsfulla placeringar. År 2017 har Elo aktivt framhåvt ansvarsfulla placeringar i sin kommunikation och deltagit i flera seminarier inom

På Shells bolagsstämma röstade vi mot ersättningsystemet till ledningen, eftersom resultatbonussystemet sporrade bolaget att hålla sig till sin gamla affärsmodell och stod i strid med tvågradersscenariet i Paris klimatavtal.

RÖSTNING MOT STYRELSENS FÖRSLAG, ST.

branschen både i Finland och utomlands. Dessutom har Elos representanter deltagit i olika arbetsgrupper som främjar en hållbar affärsverksamhet och ansvarsfulla placeringar, t.ex. i Tokmannis Advisory Board i ansvarighetsfrågor, Finans Finlands (FA) arbetsgrupp för klimatrapporering, PRIs Private Equity-arbetsgrupp och i Finsifs styrelse och arbetsgrupp.

Vi bedömer regelbundet hur ansvarsfullt våra placeringsobjekt agerar

Vi bedömer hur ansvarsfullt placeringsobjekten agerar via de så kallade ESG-faktorerna: miljöansvar (Environment), socialt ansvar (Social) och god bolagsstyrning (Governance). Med ansvarsfulla placeringar eftersträvas ett bättre risk- och avkastningsförhållande som förenar två synvinklar: att minska riskerna och utnyttja möjligheterna. I praktiken innebär det att vi bedömer placeringsobjektens förmåga att hantera och minska sina ESG-risker samt möjligheterna att utnyttja teman som stärker en hållbar utveckling i sin affärsverksamhet (FN:s mål för en hållbar utveckling).

Ansvarsfulla placeringar har integrerats i placeringsprocessen vid sidan av de traditionella analysmetoderna. ESG-betygen och klassificeringen utgör en fast del av placeringsanalysen. Vi strävar efter att identifiera de viktigaste ESG-faktorerna för varje företag och att bedöma bolagets förmåga att hantera dem. Dessa faktorer bildar bolagets ESG-betyg. Vi fäster uppmärksamhet vid ESG-analysens nivå, utvecklingsriktning samt hur bolaget placerar sig inom sin bransch. Vid analysen tillämpar vi en internationell

tjänsteleverantörs omfattande ESG-analys, vilken vi vid behov kompletterar med egen analys.

Elo tillämpar en uppföljningsprocess av normöverträdelser, i vilken en utomstående, internationell tjänsteleverantör används som informationskälla. Uppföljningen täcker 85 procent av aktieplaceringarna och 88 procent av företagslåneplaceringarna. Då det gäller Elos samtliga placeringstillgångar täcker analysen 40 procent. I fråga om normöverträdelser omfattar analysen sammanlagt 120 globala standarder och normer, t.ex. de internationella normerna ILO och OECD Guidelines, vilka godkänts av FN eller dess underorganisationer.

Placeringsobjektens ansvarsfulla agerande bedöms i varje tillgångsklass på ett sätt som är tillämpligt på placeringsobjektet. Då det gäller aktie- och företagslåneplaceringar förväntar vi oss att de företag som är placeringsobjekt följer Global Compact-principerna som innehåller tio normer om de mänskliga rättigheterna, miljön och antikorrupcion. Om placeringsobjektet inte uppfyller Elos hållbarhetsprinciper, kan vi inleda en påverkningsprocess i fall, där det är förnuftigt med beaktande av de faktiska påverkningsmöjligheterna. För statslåneplaceringar grundar sig hållbarhetsbedömningsmodellen på Transparency Internationals globala Corruption Perceptions-index (CPI), där man undviker placeringar i den sämsta kvartilen. Då det gäller placeringar i hedgefonder framhävs särskilt placeringsprocessens och placeringsportföljens transparens samt god bolagsstyrning. Vid fastighetsplaceringar iaktas

bestämmelserna och normerna inom fastighetsbranschen i all verksamhet som ansluter sig till skötseln av fastighetsportföljen, såsom inom byggverksamhet och fastighetsvärdering. Då det gäller indirekta placeringar hänför sig hållbarhetsanalysen såväl till placeringsobjektet och -strategin som tjänsteproducenten.

Vi utesluter bolag som tillverkar kontroversiella vapen ur våra aktie- och företagslåneplaceringar. År 2017 fattade vi beslut om att också utesluta tobakbolag ur dessa placeringar. ^{*)}

*) Tobakbolag:
Bolag inom MSCI Tobacco-industrin
Kontroversiella vapen: klusterbomber, landminor, biologiska och kemiska vapen, kärnvapen och utarmat uran.

Uteslutandekriterierna grundar sig på MSCI ESG Research analys

Klimatförändringen utmanar placerarna att agera

På våren 2017 publicerade vi Elos klimatstrategi som avser placeringsverksamheten. Klimatförändringen är en av de största utmaningarna för mänskligheten och att bromsa upp klimatförändringen utgör en del av FN:s mål för en hållbar utveckling. World Economic Forum har bedömt på vilket sätt ekonomierna misslyckat att anpassa sig till klimatförändringen utifrån de fem största riskerna globalt sett. Som pensionsplacerare sträcker sig Elos ansvar för pensionsutbetalningen decennier framåt, och på grund av det bör det beakta klimatförändringen som en del av riskbedömningen i sin placeringsverksamhet. Vårt mål är att säkerställa att våra placeringsintäkter har en hållbar grund också med beaktande av de utmaningar som klimatförändringen medför för finansmarknaden och våra placeringsobjekt.

Vi är medvetna om att klimatförändringen kan inverka på Elos placeringsmiljö och placeringsverksamhet. Vi anser att det är viktigt att fungera proaktivt då det gäller klimatförändringen genom att aktivt bedöma riskerna och att söka och utnyttja lösningar för en hållbar utveckling som en del av en smidig förändring mot en tvågradersvärld, dvs. en situation där klimatuppvärmningen kan begränsas till två grader. Vårt mål är att beakta klimatriskerna mångsidigt och att utnyttja de placeringsmöjligheter som klimatförändringen erbjuder.

Målen i vår klimatstrategi

Vår klimatstrategi innehåller två huvudmål, som stöds av flera underliggande mål. Vårt långsiktiga mål är att en betydande del av våra placeringar ska stöda FN:s mål om en hållbar utveckling fram till 2025. Målet gäller direkta aktie- och företagslåneplaceringar samt alla infrastruktur- och realplaceringar. Som ett fortlöpande mål strävar vi efter att säkerställa att våra placeringar inte är förknippade med onödiga klimatrisker. Vi beräknar och rapporterar koldioxidavtrycket av våra placeringar varje år och använder resultaten som en del av analysen av koldioxidrisken.

Elo har anslutit sig till energieffektivitetsavtalen inom fastighetsbranschen och förbinder sig att följa

åtgärdsprogrammen som gäller affärs- och bostadsfastigheter. Avtalen omfattar Elos samtliga majoritetsägda objekt, cirka 80 procent av den direkta fastighetsstocken. Målet för åren 2017–2025 är att göra en inbesparing som motsvarar minst 7,5 procent av fastigheternas årliga energiförbrukning. Effektivitetsplanen för energiförbrukningen som ska upprättas enligt energieffektivitetsavtalet ses över varje år och uppdateras vid behov.

Vi strävar efter att minska koldioxidrisken

I analysen av koldioxidrisken i våra placeringsobjekt bedömer vi risknivån, riktningen och hur objektet placerar sig inom branschen. Vi utvecklar hela tiden nya sätt att bedöma riskerna med klimatförändringen på ett allt djupare plan i olika tillgångsklasser,

Elos klimatstrategi stöder FN:s mål om en hållbar utveckling.

FN:s mål för en hållbar utveckling
Källa: www.un.org

branscher och bolag. Vårt mål är också att kunna bedöma om koldioxidrisken har beaktats i tillräcklig grad i värderingen av placeringsobjektet. Vi strävar efter att minska koldioxidrisken i våra placeringar där det är förnuftigt med beaktande av övriga placeringsmässiga synvinklar. Genom att underteckna PRI Montréal Pledge har vi förbundit oss att beakta koldioxidrisken i våra placeringar genom att årligen mäta koldioxidavtrycket av våra placeringar. Avsikten är att utvidga beräkningens omfattning. Som en del av bedömningen av koldioxidrisken beaktar vi även koldioxidsänkan av våra skogsplaceringar.

ASSET OWNERS' DISCLOSURE PROJECT

2017 GLOBAL CLIMATE INDEX
THIS FUND RANKS AMONG THE TOP 3% OF ASSET OWNERS IN THE WORLD WHEN IT COMES TO MANAGING CLIMATE RISK.

Elo placerade sig år 2017 i den bästa AAA-kategorin i den internationella klimatorganisationen AODP:s bedömning och var globalt på tionde plats bland

500 investerare då det gäller att beakta klimatförändringen i placeringsverksamheten. Vår placering förbättrades betydligt från året innan, då Elo var bäst av de finländska placerarna på 78:e plats. Jämfört med sin tidigare placering har Elo nu mer övergripande tagit klimatförändringen och de mål som uppställs i klimatstrategin i beaktande. De analyserade delområdena är klimatförändringsstrategin, hanteringen av klimatrisker samt uppställda mätare och mål. Elo klarade sig bra inom alla delområden. Särskilt bra placerade sig Elo då det gäller uppställda mål och mätare, där vi var på sjätte plats i global jämförelse.

Koldioxidavtrycket minskade

Koldioxidavtrycket av Elos noterade aktieplaceringar var 154 (tCO₂e/MUSD), vilket innebär att det sjönk med 25 procent från året innan. Aktieplaceringarnas koldioxidintensitet var 230 (tCO₂e/MUSD), vilket var 15 procent mindre än för jämförelseindexet. Koldioxidintensiteten minskade med 4 procent från år 2016. Koldioxidintensiteten i Elos företagslåneportfölj var 308 (tCO₂e/MUSD) och den minskade

med 15 procent från året innan. Beräkningen av företagslåneportföljens koldioxidavtryck vidgades år 2017 att förutom direkta placeringar även omfatta fondplaceringar. Koldioxidavtrycket av Elos direkta fastighetsplaceringar normaliserat med placerings-tillgångarna var 16 (tCO₂e/MEUR) och det minskade med sex procent från föregående år. Beräkningen av koldioxidavtrycket täcker 47 procent av Elos placeringstillgångar.

Elo deltar i avvärvningen av klimatförändringen

Vårt mål är att påverka företagen så att de rapporterar om sina miljökonsekvenser och minskar klimatriskerna. Vi sporrar också företagen att ta fram affärsmöjligheter i anslutning till uppbromsningen av klimatförändringen. Elo är medlem i CDP:s klimatförändrings-, vatten- och skogsprogram. CDP är världens största förmedlare av miljöinformation och på investerarna vägnar begär det varje år upplysningar av företagen om deras miljökonsekvenser och mål. Vi strävar också efter att påverka våra utomstående fondmanagers att beakta klimataspekterna i sina placeringar. På så sätt strävar vi efter att inverka på

utvecklingen av finansbranschen i en mer hållbar riktning. Vårt mål är att alla våra utomstående fondmanagers förbinder sig att beakta klimatförändringen i sin placeringsverksamhet fram till år 2020.

Tillsammans med andra investerare försöker vi inverka på beslutsfattarna så att de vidtar åtgärder som uppmuntrar företagen att bidra till ett koldioxidsnålare samhälle. För att främja detta mål anslöt sig Elo år 2017 som den första finländska placeraren som medlem i IIGCC (The Institutional Investor Group on Climate Change), som arbetar för att avvärja klimatförändringen. IIGCC är ett samarbetsnätverk för institutionella investerare vars mål är att sporra politiska beslutsfattare, investerare och företag att beakta de risker och möjligheter

som klimatförändringen medför. Till IIGCC hör 150 investerare från tolv länder och medlemmarnas sammanräknade placeringstillgångar uppgår till över 2 100 miljarder euro. Medlemskapet i IIGCC gör det möjligt för Elo att delta i påverkningssprocesser tillsammans med ett betydande antal andra investerare. Genom ett målinriktat samarbete kan man i betydande grad öka påverkningens tyngdvikt och de praktiska möjligheterna att lyckas.

År 2017 satsade vi särskilt på att få företagen engagerade i att avvärja klimatförändringen. Påverkningssprocessen är i regel desto effektivare ju mer placeringstillgångar som ligger bakom. På grund av det gynnar vi påverkningssprocesser i samarbete med ett betydande antal andra investerare.

Vi beslutade vara med och påverka världens största förorenare genom att delta i projektet Climate Action 100+ tillsammans med över 250 andra investerare. Projektet har som mål att inom fem år påverka över 100 stora förorenare i världen att minska sina utsläpp, att utveckla rapporteringen i klimatfrågor och att hantera riskerna förknippade med klimatförändringen. De investerare som deltar i påverkningssprocessen har placeringstillgångar för över 30 000 miljarder dollar.

Vi gav också vårt stöd till TCFD:s (Task Force on Climate-related Financial Disclosures) rapporteringsrekommendationer före One Planet Summit i Paris. TCFD:s rekommendationer avser att öka företagets

PLACERINGARNAS KOLDIOXIDAVTRYCK

Mn euro	Noterade aktieplaceringar	Noterade företagslån	Direkta fastigheter
Marknadsvärde (mn euro)	7 208	3 200	2 065
Datatäckning	89 %	89 %	76 %
Koldioxidavtryck (ton CO ₂ e)	1 263 704	n/a	22 456
Normaliserat koldioxidavtryck (ton CO ₂ e/sysselsatt mUSD)	154	n/a	16 ¹⁾
Koldioxidintensitet (ton CO ₂ e /omsättning mUSD)	230	n/a	n/a
Koldioxidintensitet, portföljviktad (ton CO ₂ e/omsättning mUSD)	256	308	n/a

¹⁾ CO₂e/mn euro

Beräkningarna grundar sig på de uppgifter som Elo har tillgång till.

Placeringsportföljens koldioxidavtryck (Scope 1 & 2) och (GRI 305-4) koldioxidintensitet (CO₂e /MUSD/EUR) ©2017 MSCI ESG Research Inc. Reproduced by permission.

Although Elo's information providers, including without limitation, MSCI ESG Research Inc. and its affiliates (the "ESG Parties"), obtain information from sources they consider reliable, none of the ESG Parties warrants or guarantees the originality, accuracy and/or completeness of any data herein. None of the ESG Parties makes any express or implied warranties of any kind, and the ESG Parties hereby expressly disclaim all warranties of merchantability and fitness for a particular purpose, with respect to any data herein. None of the ESG Parties shall have any liability for any errors or omissions in connection with any data herein. Further, without limiting any of the foregoing, in no event shall any of the ESG Parties have any liability for any direct, indirect, special, punitive, consequential or any other damages (including lost profits) even if notified of the possibility of such damages.

FONDMANAGERNAS KLIMATSTRATEGIER

Antalet utomstående fondmanagers som beaktar klimatförändringen i sina placeringar, indelning per tillgångsslag

	Procent av tillgångsslagets fondmanagers
Aktiefonder	10 %
Företagslånefonder	18 %
Infrastrukturfonder	36 %
Fastighetsplaceringsfonder	33 %
Kapitalplaceringsfonder	7 %

kännedom om klimatriskerna i företagen och om att det finns tillgång till allt bättre information om riskerna med klimatförändringen på marknaden.

Vi deltog också tillsammans med över hundra andra investerare i 59 påverkingsprocesser i internationella banker i syfte att öka bankernas medvetenhet om riskerna och möjligheterna med klimatförändringen i sin verksamhet och att utveckla sin rapportering i klimatfrågor. Investerarna som medverkade i påverkingsprocessen har placerings-tillgångar för nästan 2 000 miljarder dollar.

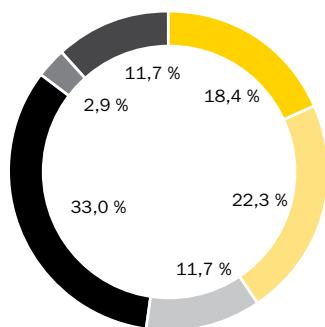
Placeringar i lösningar för en hållbar utveckling

Vi strävar efter att öka våra placeringar i lösningar för en hållbar utveckling. Syftet är att utöver det ekonomiska resultatet även mäta de positiva samhälleliga effekterna. Vi strävar efter att bedöma de positiva effekterna av våra placeringar skilt för varje tillgångsklass och vårt mål är att systematiskt utöka andelen placeringar med positiva effekter i portföljen. Det behövs lösningar för en hållbar utveckling för att lösa de största sociala och miljörelaterade utmaningarna i världen. Av de bolag som utgör Elos direkta aktie- och företagslåneplaceringar producerar 34 procent

miljö- och samhällslösningar. År 2016 var motsvarande siffra för aktieplaceringarnas del 24 procent och för företagslåneplaceringarnas del 22 procent. Då det gäller infrastruktur- och realplaceringar producerar redan 44 (40) procent av placeringsobjekten i portföljen lösningar med positiva effekter.

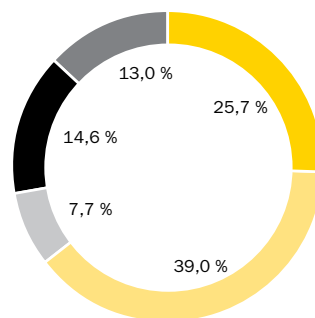
De positiva miljöeffekterna av skogens årliga tillväxt i Elos skogsplaceringar, dvs. koldioxidsänkan, ökade år 2017 med nästan 50 procent och var uppskattningsvis cirka 175 000 (117 000) tCO₂. Skogarnas koldioxidsänka kompenserade cirka 14 procent

PLACERINGARNAS POSITIVA EFFEKTER, SAMHÄLLET
(procentandel av de bolag som är föremål för Elos direkta aktieplaceringar och som har positiva effekter på samhället)

- Kost
- Finansiering av små och medelstora företag
- Hygienartiklar
- Utbildning
- Förmånligt boende
- Läkemedel för sällsynta sjukdomar

PLACERINGARNAS POSITIVA EFFEKTER, MILJÖN
(procentandel av de bolag som är föremål för Elos direkta aktieplaceringar och som har positiva effekter på miljön)

- Fornybar energi
- Hållbar vattenförbrukning
- Energieffektivitet
- Förebyggande av förorening
- Hållbart byggande

©2017 MSCI ESG Research Inc. Reproduced by permission.

av koldioxidavtrycket av alla våra aktieplaceringar. Koldioxidlagret av de skogar som Elo äger utgör i sin helhet ungefär 4 400 000 (2 500 000) tCO₂ och det ökade under året med 76 procent.

Solvensuppföljningen utgör en del av riskhanteringen

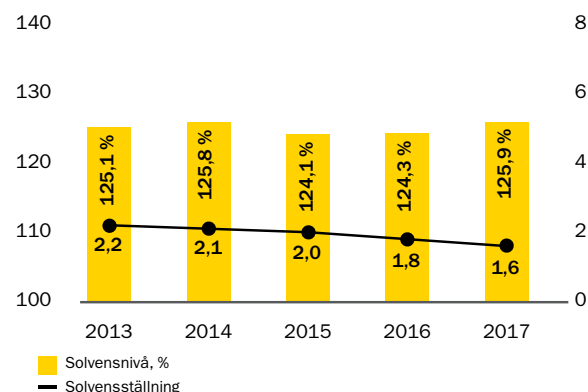
Målet med riskhanteringen inom Elos placeringsverksamhet är att trygga solvensen i alla förhållanden. I en snabbt föränderlig placeringsmiljö är det viktigt att kunna förutse och bereda sig även för oväntade förändringar.

Med en gemensam solvensmodell inom arbetspensionsbranschen bereder man sig för placeringsförluster och strävar efter att undvika plötsliga förändringar i avgiftsnivån. Vi bereder oss för placeringsrisker genom att följa upp den totala riskställningen. Solvensmätarna, dvs. solvenskapitalet och de viktigaste risknyckeltalen inom olika tillgångsklasser, följs upp kontinuerligt. Elos solvens stärktes och var på god nivå år 2017. Solvenskapitalet uppgick vid utgången av året till 4 815,5 miljoner euro. Solvensnivån var 125,9 procent. Solvenskapitalet var 1,6-faldigt i förhållande till solvensgränsen.

Fastigheternas miljöbelastning minskar tillsammans med hyresgästerna med tillämpande av ny teknologi

Hållbarheten utgör en viktig del av Elos dagliga fastighetsplaceringsverksamhet. Ekologiska, sociala och goda förvaltningssätt spelar också en stor roll i fastighetsplaceringarnas riskhantering. Hållbarhetsaspekterna beaktas inom hela fastighetsaffärsverksamhetens värdekedja i allt från undersökningen

SOLVENSUTVECKLINGEN 2013–2017

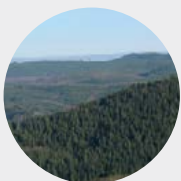
Pro forma-siffrorna från året 2013 är Pensions-Fennias och LokalTapiola Pensionsbolags sammanräknade siffror.

PLACERINGARNAS POSITIVA MILJÖEFFEKTER ETT TEMA 2017

Hållbarhetstemat för placeringsverksamheten 2017 var placeringarnas positiva miljöeffekter. Vårt mål är att en betydande del av våra placeringar ska stöda FN:s mål om en hållbar utveckling fram till 2025. I praktiken innebär det mätbara positiva effekter på miljön eller samhället. Vi strävar efter att bedöma de positiva effekterna av våra placeringar skilt för varje tillgångsklass och vårt mål är att systematiskt utöka andelen placeringar med positiva effekter i portföljen.

Vårt mål är att över hälften av våra direkta aktie- och företagslåneplaceringar och våra infrastruktur- och realplaceringar ska ha en positiv inverkan på miljön eller samhället fram till år 2025. För att uppnå målet kommer vi att utöka placeringarna i bland annat förnybar energi, såsom vind- och solkraft, skog och i bolag som genom sina produkter främjar en hållbar utveckling.

L&C TIMBERLANDS, OREGON, USA

År 2017 förvärvade Elo en andel om 66 tusen hektar skog vid Stilla havets kustområde. Området har utmärkta tillväxtförhållanden och goda förbindelser både till den stora amerikanska och asiatiska marknaden. Genom skogsplaceringar eftersträvas långsiktig, stabil och förutsebar avkastning samt spridningsnytta i förhållande till de andra tillgångsslagen. Skogarna är SFI-certifierade och god skogsvård tryggar att skogen förnyas sig och fortsätter att växa. Fortlöpande och t.o.m. snabbare tillväxt upprätthåller och utökar även den inlagrade koldioxidmängden. Alla de skogar som Elo äger binder uppskattningsvis 4,4 miljoner tCO₂ och skogarnas årliga tillväxt binder uppskattningsvis 175 000 tCO₂, vilket kompenserar 14 procent av koldioxidutsläppen av Elos aktieplaceringar.

av nya placeringsobjekt och fastställandet av placeringsvillkoren till fortlopande utveckling av befintliga innehav och förvaltningen av dem.

Villkoren för en hållbar fastighetsaffärsverksamhet beaktas också i delägarobjekt och indirekta fastighetsplaceringar. Som en av de största inhemska fastighetsinvesteringarna har Elo goda möjligheter att konkret inverka på genomförandet av hållbarhetsprinciperna och utvecklandet av en ansvarsfull fastighetsaffärsverksamhet. År 2017 deltog vi bland annat i upprättandet av ett gemensamt mätinstrument och rapporteringsverktyg för hållbarhetsrapporteringen inom den inhemska fastighetsbranschen.

Elo anslöt sig 2017 till energieffektivitetsavtalet inom fastighetsbranschen både vad gäller affärs- och bostadsinnehaven. Vi har förbundit oss att minska energiförbrukningen i de fastigheter som vi äger med minst 7,5 procent under energieffektivitetsavtalsperioden 2017–2025.

Under år 2017 ordnades evenemang för hyresgästerna om hur man sparar energi och om främjandet av en hållbar och ansvarsfull användning av fastigheterna. Hyresgästerna fick också information om de enskilda fastigheternas energiförbrukning. Dessutom undersökte man aktivt möjligheterna att minimera fastigheternas miljöbelastning genom

utnyttjande av nya teknologier. I affärscentret Cello inleddes exempelvis uppförandet av ett intelligent energisystem som lagrar solenergi. Projektet, som är betydande även internationellt, genererar inbesparingar för affärscentrets företagare och förbättrar energieffektiviteten och affärscentrets förhållanden.

Inom underhållet är målet en minimering av miljöbelastningen

En viktig aspekt inom fastighetsunderhållet är att minimera investeringarnas miljöbelastning. Elo satsar på att minska energi- och vattenförbrukningen samt koldioxidutsläppet i de fastigheter som det äger samt att utveckla avfallsservice och återvinning. Förbrukningstalen mäts och följs upp för varje enskild fastighet. Den normaliserade energiförbrukningen för de direkta inhemska fastighetsplaceringarna 2017 var 121 224 MWh. Fastigheternas koldioxidavtryck 2017 var totalt 22 456 tCO₂e och koldioxidavtrycket normaliserat med placeringsverksamheten var 15,67 tCO₂e/mn euro. Vattenförbrukningen i fastighetsplaceringarna var 421 959 m³. Andelen rapporterade objekt av de direkta fastighetsplaceringarna var 76 procent.

Utvecklandet av hållbarhetsrapporteringen och mätarna fortsätter under år 2018. Arbetet med att

utveckla samarbetet med hyresgästerna och samarbetspartnerna fortsätter också.

Det väl utvalda och skickligt ledda samarbetsnätet har en viktig roll i genomförandet av det konkreta hållbarhetsarbetet. År 2017 gjorde vi betydande ändringar i uthyrnings- och underhållsfunktionen för våra bostadsfastigheter och förnyade vårt samarbetsnätverk. Elo förstår vilken betydelse bostaden och affärslokalerna har för kunderna och värdesätter möjligheten att kunna erbjuda goda kundupplevelser.

År 2017 utvecklade vi processerna för hanteringen av våra direkta fastighetsplaceringar i en allt mer kundorienterad riktning. Genom ansvarsfull fastighetsuthyrning och underhållsverksamhet strävar vi efter att säkerställa att bostadshyresgäster och hyresgästföretag har sunda, trygga och trivsamma bostäder och affärslokaler samt att minimera bostädernas och affärslokalernas miljöbelastning. Vi strävar också aktivt efter att minimera miljökonsekvenserna av vår egen verksamhet. Energiförbrukningen i vårt kontorshus följs upp som en del av våra direkta fastighetsplaceringar.

Elo deltar i initiativ som stöder ansvarsfulla placeringar.

Ansvar för våra kunder

På Elo arbetar vi för kundernas bästa, som en pålitlig arbetspensionspartner.

Pensionsförsäkringen enligt ArPL för arbetstagare och enligt FöPL för företagare tryggar pensionsskyddet för anställda och företagare. Det faktum att cirka vart tredje företag och cirka 40 procent av företagarna har valt Elo som sitt arbetspensionsförsäkringsbolag berättar om förtroende. Ett nära och välfungerande samarbete med Fennia, LokalTapiola och Turva garanterar tillgången till arbetspensionsförsäkringstjänster runt om i Finland via våra samarbetspartners servicenät.

Vid utgången av år 2017 skötte Elo cirka 84 000 pensionsförsäkringar för företagare och 45 100 ArPL-försäkringar som tecknats av arbetsgivare, vilka sammanlagt omfattade nästan 424 500 försäkrade arbetstagare.

Målet är utmärkta kundupplevelser

Vårt mål är att erbjuda utmärkta kundupplevelser i samband med varje kundkontakt, om det så är fråga om skötseln av ärenden på nätet, i telefontjänsten eller i form av ett personligt besök. Vår webbtjänst används redan av nästan

“

Yrkeskunskap, ansvarstagande och äkta engagemang – målet är de bästa kundupplevelserna inom branschen.

74 procent av våra ArPL-kunder och av 54 procent av våra FöPL-kunder. Under 2017 tog försäkrings-tjänsterna emot ca 100 000 kundsamtal, av vilka ungefär 97 000 besvarades, dvs. vi har en mycket hög svarsprocent på 97 procent. Svarstiden var i genomsnitt cirka 30 sekunder.

Tjänsternas funktion, nåbarhet och snabbhet utgör de grundläggande förutsättningar som

kundupplevelserna bygger på. Vår kundservice utgörs av yrkesskicklighet, ansvarstagande och engagemang för kundernas situation. Elo har satt ner mycket arbete på en god kundservice redan i flera år, men förra året lyfte vi fram ärenden ännu starkare än tidigare. På hösten 2017 startade vi ett kompetenscenter inom försäkringstjänsterna med målet att säkerställa utmärkta kundupplevelser i alla servicekanaler.

Effektiv verksamhet gynnar våra kunder

I arbetspensionsbolaget inverkar både verksamhetens effektivitet och bolagets solvens på de kundåterbärningar som beviljas kunderna och som minskar arbetsgivarnas slutliga försäkringsavgift.

Effektiviteten beskrivs med omkostnadseffektiviteten, dvs. hur stor andel av omkostnadsinkomsten

UTVECKLING GENOM ATT LYSSNA TILL KUNDERNA

I september 2017 började vi i försäkringstjänsterna per sms samla in respons på samtalen för att utvärdera och utveckla kundservicen. Vi bad kunderna om ett vitsord på skalan 0–10 (Net Promoter Score) samt om de kunde sköta sitt ärende under ett enda samtal. Dessutom hade kunderna möjlighet att ge fritt formulerad respons. I september–december svarade cirka 2 200 kunder på enkäten.

Utifrån responsen som vi fick under fyra månader värdesätter kunderna våra tjänster högt och största delen kunde sköta sitt ärende under ett enda samtal. Resultaten är mycket värdefulla för oss då vi vidareutvecklar vår kundservice. Vårt mål är att kunderna ska kunna sköta sina försäkringsärenden med oss ännu smidigare i fortsättningen och att varje samtal överträffar kundernas förväntningar.

FÖRSÄKRINGEN I KRAFT ENKELT OCH SNABBT

Smidig arbetspensionsförsäkring innebär i första hand att kunna teckna en försäkring så enkelt som möjligt. Under 2017 förnyade vi våra elektroniska ArPL- och FöPL-försäkringsansökningar i samarbete med våra kunder. Cirka 80 procent av ArPL-försäkringsansökningarna och över 70 procent av FöPL-försäkringsansökningarna träder i kraft omedelbart och automatiskt.

som bolaget använder för driftskostnader. Elos driftskostnader var 80,9 procent av försäkringsavgiftens omkostnadsinkomst år 2017. Elo överför 72,1 miljoner euro till kundåterbäringar för 2017, vilket motsvarar 0,57 procent av ArPL-lönesumman.

Vi förbereder oss för inkomstregistret

Den nationella inkomstregistret tas i bruk den 1 januari 2019. Inkomstregistret är finansministeriets och Skatteförvaltningens gemensamma projekt, som även involverar arbetspensionsbranschen och många andra intressegrupper.

Målet med inkomstregistret är att göra det lättare för arbetsgivarna att sköta sina lagstadgade skyldigheter. I fortsättningen anmäls arbetstagarnas inkomstuppgifter till endast ett ställe, inkomstregistret. Inkomstregistret ersätter bland annat de nuvarande anmälningarna till skattemyndigheterna, arbetspensionsbolagen och Arbetslöshetsförsäkringsfonden.

Inom ArPL-försäkringen innebär det att års- och månadsanmälningssätten slopas fr.o.m. den 1 januari 2019. Arbetstagarnas inkomster och anställningar för 2019 anmäls inte längre direkt till Elo t.ex. via Elos webbtjänst, utan till inkomstregistret, varifrån Elo får behövliga uppgifter. Inkomstregistrets anmälningstidtabell är fem kalenderdagar efter lönebetalningsdagen.

Det lönar sig för arbetsgivarna att bereda sig för inkomstregistret genom att säkerställa att det nuvarande löneberäkningssystemet uppdateras enligt inkomstregistrets krav. Dessutom rekommenderas elektronisk fakturering, eftersom antalet fakturor kan öka då anmälan görs per lönebetalning. Under 2017 fogade vi en ny egenskap till vår webbtjänst, där våra kunder enkelt kan ta i bruk e-faktura, om de redan har en nätfakturaadress.

Inkomstregistret inverkar inte på begreppet FöPL-arbetsinkomst för företagare. Arbetsinkomsten anmäls inte till inkomstregistret, utan företagaren fastställer fortsättningsvis sin arbetsinkomst utifrån sin arbetsinsats och pension intjänas utifrån arbetsinkomsten.

Avsikten är att senare under år 2019 öppna inkomstregistret för inkomsttagarna, så att var och en har tillgång till sina egna inkomstuppgifter. Från och med 2020 anmäls även pensions- och förmåsuppgifter till inkomstregistret, vilket innebär att inkomstregistret då för första gången i realtid ger inkomsttagaren en helhetsbild av de egna lönerna och förmånerna.

Stöd vid utvecklingen av arbetshälsan

Vi hjälper våra kundföretag att förbättra arbetshälsan och förlänga yrkesbanorna genom att stöda systematisk ledning av arbetsförmågan.

Hantering av risken för arbetsoförmåga hjälper företagets ledning att minska sjukdomskostnaderna och att strategiskt leda arbetshälsarbetet. Strategisk ledning av arbetsförmågan säkerställer att personalen kan arbeta för att företagets mål ska uppnås.

Finansinspektionens anvisningar och rapporteringsföreskrifter om verksamhet som avser att hantera risken för arbetsoförmåga i arbetspensionsförsäkringsbolagen styr för egen del utbudet av arbetshälsotjänster. Enligt anvisningarna kan kostnaderna för verksamhet som avser att hantera risken för arbetsoförmåga endast täckas med den andel som uppbärs för hanteringen av risken för arbetsoförmåga i ArPL-avgiften. Anvisningarna förutsätter också att kunderna deltar i kostnaderna för arbetshälsoprojektet med minst samma penningssumma som arbetspensionsbolaget.

Vi ser till att de arbetshälsoprogram som vi stöder i våra kundföretag bidrar till att förlänga yrkesbanorna och på så sätt till att minska andelen invalidpensioner.

Daglig ledning av arbetsförmågan stöder en stabil framtid

Ledning av arbetsförmågan är förebyggande, målinriktat och långsiktigt arbete i syfte att främja arbetstagarnas arbetsförmåga och förmännens beredskap att leda detta arbete. God ledning av arbetsförmågan leder till god arbetshälsa. Konkret syns verkningarna i form av minskade kostnader för sjukfrånvaro och arbetsoförmåga samt i form av förbättrad produktivitet. Framgångsrik ledning av arbetsförmågan ger arbetstagarna möjlighet att lyckas i sitt arbete och företaget kan uppnå sina mål.

Experterna inom våra arbetshälsotjänster samarbetar med kundföretagens företagsledning i hanteringen av personrisker. Vi tillhandahåller skraddarsyddna verktyg, utbildningar och expertstöd som kartlägger styrkorna och personriskerna i kundföretag av olika storlek och i olika tillväxtskede. Tack vare vårt nätverk kan vi nå kunder runt om i hela Finland. Våra lokala experter får utmärkt respons både av våra kunder och samarbetspartners.

Under år 2017 genomförde vi igen flera arbetshälsoprojekt tillsammans med kunderna. Det är viktigt att åtgärderna hänförs till identifierade risker för arbetsoförmåga i företaget, genomförs systematiskt och att resultatet av dem följs upp. Med hänsyn till detta utvecklade vi under året framför allt våra webbtjänster, som förutom pensions- och rehabiliteringsuppgifter även innehåller arbetsmiljöledningsverktyg för våra kundföretag. Vi har även tagit fram en ny arbetsplatsmätare för att möta kundernas behov.

Genom systematisk ledning av arbetsförmågan säkerställs att arbetstagarna har möjlighet att lyckas i sitt arbete.

Konkreta verktyg i våra kunders vardag

Vi utvecklar våra tjänster för att förbättra kundservice och för att underlätta kundernas vardag. Vi vill erbjuda arbetsmiljöledningstjänster till en så stor kundgrupp som möjligt på ett kostnadseffektivt sätt.

Vi förnyade vår webbtjänst under året, vilken utgör en viktig del av vår servicehelhet. Den innehåller information om hur förmansarbetet och arbetshälsan kan förbättras varje dag samt verktyg i form av utvecklingssamtalsblanketter.

Tack vare revideringen får våra kunder snabbt en helhetsbild av var de står då det gäller arbetsmiljöledningen i företaget. Företagen kan noggrannare än tidigare följa upp och bättre förutse kostnaderna av invalidpensionerna. Tjänstens allmänna layout kan skraddarsys både på företags- och användarnivå. I sin helhet styr tjänsten mot en mer strategisk ledning av arbetsförmågan och förebyggande arbete, som å sin sida förbättrar förutsebarheten och ger kostnadsbesparingar.

Kunskaper och färdigheter delas på utbildningar

Vi ordnade sammanlagt 28 arbetshälsoutbildningar och webbseminarier som var öppna för alla våra kunder under år 2017. Representanter för sammanlagt cirka 700 kundföretag deltog i evenemangen på elva orter runt om i Finland.

Arbetshälsoutbildningarnas innehåll bygger på behoven i våra kundföretag. Utbildningarna ger färdkost bland annat för att hantera krävande situationer i förmansarbetet, stöda arbetstagare i ett tidigt skede vid risk för arbetsförmåga och för coachande ledarskap. Kunderna upplevde att arbetshälsoutbildningarna var högklassiga och inspirerande och de värdesatte särskilt våra sakkunniga utbildare och de verktyg som de via utbildningen fick tillgång till i det egna arbetet. Deltagarna betygsatte utbildningarna med vitsordet 4,3 på skalan 1–5 och 95 procent av dem skulle rekommendera utbildningarna åt andra.

ANVISNINGAR FÖR PRAKTISK LEDNING AV ARBETSFÖRMÅGAN I SAMMA PÄRMAR

År 2017 sammanställde vi en handbok om Elos ledning av arbetsförmågan som innehåller information och råd för strategisk ledning av arbetsförmågan samt färdiga mallar för t.ex. samtal mellan arbetsgivaren och arbetstagaren för stöd i ett tidigt skede vid risk för arbetsförmåga. Vi sammanställde handboken med tanke på våra kunder för att ge dem lättfattligt material som stöder det praktiska personalarbetet. Handboken kommer i fortsättningen att utvecklas utifrån kundernas önskemål. Handboken kan fritt laddas ner i Elos webbtjänst om arbetshälsa på finska, svenska och engelska.

I september 2017 ordnade vi för tredje gången seminariet "Hulluna hyvinvointiin", som denna gång handlade om utveckling av företagskulturen. De professionella inom sina egna branscher som deltog i seminariet diskuterade bland annat passionen för arbete, ledarskap och hur företagskulturen bildas. Nästa år stärker vi vårt utbud av webbseminarier genom att sammanfatta omfattande innehåll till mer lättfattliga helheter.

På våren 2018 kommer vi dessutom att inleda ett utbildningskoncept inom ledning av arbetsförmågan som vi byggt tillsammans med kunderna under hösten 2017. Våra utbildningar rekommenderas starkt av företagarna i Finland och vi vill vara engagerade i företagarnas ork och välbefinnande.

Under 2017 genomförde vi fem riktade företagsenkäter till företagarnas lokalorganisationer. Företagarna har därtill haft möjlighet att bedöma sin egen arbetshälsa med hjälp av en enkät på Elos webbplats.

Samarbete ger tillgång till forskningsbaserade tjänster

Vi vill försäkra oss om att effekten av projekt och åtgärder har en stark betoning i våra arbetsmiljöledningstjänster. I det avseendet undertecknade vi ett samarbetsavtal med Arbetshälsoinstitutet år 2017. Avsikten med samarbetet är att erbjuda våra kunder flexibla möjligheter att utnyttja Arbetshälsoinstitutets högklassiga tjänster som grundar sig på

arbetslivsforskning och utvecklingsarbete och med vilka man kan minska risken för arbetsförmåga. Samarbetet förbättrar möjligheterna att utnyttja finländsk forskning på arbetsplatserna.

Som ett resultat av samarbetet kan vi erbjuda utbildningar riktade till HR-funktionerna i våra kundföretag. Den första coachutbildningen "Tuunaa työtäsi – johda itseäsi" inleddes på hösten 2017 och den fortsätter på våren 2018.

Uppskattning och trygg tillvaro för barn och unga

Beklagligt ofta får vi ansökningar om invalidpension som beror på problem med den mentala hälsan. Mobbning i skolan kan som värst leda till betydande mentala hälsoproblem. Vi vill att alla finländska barn och unga ska känna sig värdesatta och trygga. En god start på skolvägen ger goda förutsättningar för fortsatta studier och en givande yrkesbana.

År 2017 skänkte många finländska företag en gåva till 100-åriga Finland. I Elo beslutade vi stöda barns och ungas välbefinnande tillsammans med start-upen Mighty United. Vi erbjöd hundra finländska skolklasser avgiftsfritt tillgång till applikationen Mightifier, som förebygger mobbning. Applikationen grundar sig på positiv respons som klasskamraterna ger varandra om vars och ens starka sidor. Samtidigt lär sig eleverna känna varandra bättre och hittar nya vänner.

Upp till 22 procent av eleverna i de klasser till vilka Elo donerade applikationen hade tidigare upplevt mobbning. Då enkäten förnyades efter att Mightifier hade använts, meddelade 10 procent att de upplevt mobbning den sista tiden. I slutet av året uppgav 96 procent av eleverna i klassen att de hade flera än en kamrat i klassen.

Vi deltar också i S-gruppens omfattande treåriga projekt "Nuori Mieli Työssä". På våren 2018 genomför Arbetshälsoinstitutet en enkät bland de anställda i S-gruppen som är under 25 år i samarbete med Elo och S-gruppen. Avsikten är att samla in information om förväntningarna på arbetslivet, färdigheterna och arbetshälsan hos de unga som arbetar inom handeln. Resultatet av enkäten kan användas i utvecklandet av förmansarbetet, arbetshälsan och personalens kompetens. Resultaten rapporteras på ett seminarium i augusti–september 2018.

**God arbetsförmåga
och lättare vardag
för kunderna.**

Finansiering som beaktar kundernas behov

Elo stöder de finländska företagens tillväxt och konkurrenskraft lösningsorienterat. Vi erbjuder mångsidiga finansieringsalternativ som beaktar kundernas behov.

Under 2017 fortsatte vi vårt samarbete med våra försäljningspartners LokalTapiola och Fennia för att kunna erbjuda finansieringstjänster lokalt nära kunderna runt om i Finland. De huvudsakliga finansieringsalternativen är investeringslån och återlån. I finansieringsutbudet ingår också mellanfinansiering och direkta kapitalinvesteringar.

Vi hade ett aktivt samarbete med andra finansiärer och kapitalplacereare. Vi erbjuder ofta finansiering tillsammans med andra finansieringssamarbetspartners, såsom banker, skadeförsäkringsbolag, Finnvera eller Garantia. De mest typiska situationerna för vilka företag behöver finansiering är investeringar och företagsköp samt omstruktureringar av ägarförhållanden och finansiering. Den totala finansieringslösningen planeras alltid individuellt i samarbete med kunden.

Vårt finansieringsutbud innehåller också SMF-lån, som är ett beaktansvärt alternativ för finansieringsbehovet i små och medelstora företag. Lån kan beviljas ett etablerat och lönsamt företag som har en omsättning på minst en miljon euro och för vilket det kumulativa resultatet varit positivt under de tre senaste räkenskapsperioderna. Experterna hjälper våra kunder att ta fram finansieringslösningar tillsammans med vårt nätverk också i de fall då vi inte själva kan erbjuda finansiering.

Elo är en betydande fastighetsägare och hyresvärd

Elo är en av de största fastighetsägarna och hyresvärdarna i Finland. Vi äger sammanlagt över 7 000 hyresbostäder och cirka 600 000 m² affärslokaler.

I våra fastighetsplaceringar föredrar vi objekt som ligger invid välfungerande kollektiva trafikförbindelser och förbindelser för lätt trafik, i stadscentra i nära anslutning till befintlig samhällsstruktur samt i trafikmässiga knutpunkter.

Ungefär 800 finländska företag verkar i lokaliteter som ägs av Elo. Vårt utbud av affärslokaler innehåller moderna och omformbara alternativ både för små och stora företag. Vi strävar efter att skapa optimala verksamhetsförutsättningar för våra kunder i affärslokalerna. Bland hyresobjekten finns bland annat olika kontorslokaler, affärscentrum och andra affärslokaler samt logistik- och lagerlokaler.

År 2017 kunde vi färdigställda tre nya bostadsobjekt som vi låtit uppföra i Vanda, Träskända och Tammerfors, vilka omfattar sammanlagt 270 bostäder. Därtill är cirka 200 hyresbostäder under uppförande i tillväxtcentra invid goda trafikförbindelser.

Elo fungerar också som en aktiv fastighetsutvecklare och byggherre. I utvecklings- och saneringsprojekt koncentrerar vi oss på energieffektiva och hållbara lösningar. Genom ansvarsfulla handlingssätt strävar vi efter att minimera fastigheternas miljöbelastning och att säkerställa en hög kundtillfredsställelse.

I goda händer vid pensionering

Elo sköter pensionsskyddet för totalt 227 000 nuvarande pensionstagare och över 500 000 framtida pensionstagare. År 2017 utbetalade vi pensioner för totalt 3 135 miljoner euro.

Att gå i pension är en stor livsförändring som inte bara ändrar på livsrytmen utan också på kundens försörjning och därigenom på hans eller hennes familj. Därför är det särskilt viktigt för våra kunder att vi tillsammans med dem reder ut olika alternativ och att kunden kan sköta sina ärenden med Elo så smidigt och felfritt som möjligt och att vi behandlar våra kunder jämlikt och rättvist.

Under 2017 utfärdade vi på ansökan cirka 26 100 (23 600), dvs. 10,6 procent, fler pensionsbeslut än året innan. I syfte att försäkra oss om att det inte uppstår avbrott i kundernas försörjning då de övergår i pension, strävar vi efter att erbjuda så högklassiga, snabba och tydliga handläggningstider för pensionsansökningarna som möjligt. Antalet ansökningar ökade jämfört med året innan.

“

Att gå i pension är en stor livsförändring – för våra kunder är det viktigt att kunna sköta sina ärenden smidigt och snabbt med oss.

Pensionssökandena fick 2017 i genomsnitt ett beslut angående sin pensionsansökan cirka 11 (16) dagar eller 25 (30) procent snabbare än genomsnittet i de övriga arbetspensionsbolagen. Som Finlands största arbetspensionsförsäkringsbolag kunde vi betjäna företagare 24 (18) dagar, eller 33 (40) procent, snabbare än i genomsnitt i de övriga arbetspensionsbolagen. År 2017 utfärdade vi på ansökan 10 767 (10 400) invalidpensionsbeslut.

Besvärnämnden för arbetspensionsärenden ändrade endast 11,8 procent av de invalidpensionsbeslut som Elos kunder överklagat. Elo avlog 32,3 procent av ansökningarna om ny invalidpension under 2017. Sammanlagt avlog arbetspensionsbolagen 33,7 procent av ansökningarna om ny invalidpension.

Allt bättre och smidigare service

Vi vill erbjuda kunderna sakkunnig och smidig service via alla våra kanaler. Det kräver att vi hela tiden utvecklar våra tjänster både för företag och privatpersoner. År 2017 fortsatte vi att satsa på flerkanalsservice och att förenkla ärendeskötseln. Vi tog i bruk nya elektroniska tjänster för privatkunder, t.ex. det förnyade elektroniska pensionsutdraget samt elektroniska blanketter för ansökan om rehabilitering, kostnadsersättningar i anslutning till rehabilitering och fortsatt rehabiliteringsstöd. Beroende på förmån mottar vi 40–70 procent av ansökningarna via de elektroniska kanalerna.

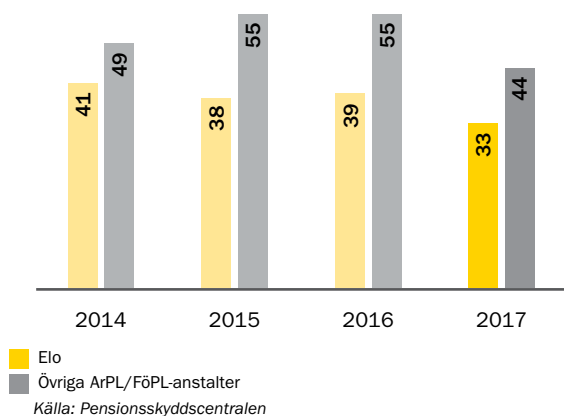
I pensionsärenden besvarar vi kundernas samtal i genomsnitt inom 9,6 sekunder och vår svarsprocent är 99,6. Av dem som svarade på pensionstjänsternas enkät om kundtillfredsställelsen gav 86,2 procent Elo ett berömligt betyg. Särskilt personalens kompetens, tjänstvillighet och närbarhet berömdes.

Vi utvecklade kundservicen t.ex. med utbildning i kundservice samt genom att omorganisera vår telefontjänstmodell.

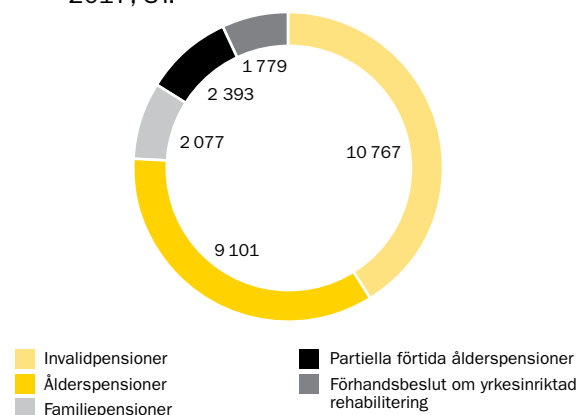
“

Våra kunder får sina pensionsbeslut snabbare än genomsnittet i de övriga arbetspensionsbolagen.

PENSIONSANSÖKNINGARNAS HANDLÄGGNINGSTIDER, 2014–2017, DAGAR

ANTAL PENSIONSBESLUT PER PENSIONSSLAG 2017, ST.

Stöder kunderna vid förändringar

För oss var det viktigt att sätta resurser på att kunna erbjuda en smidig kundservice oberoende av pensionsreformen som trädde i kraft vid ingången av 2017. Vi informerade aktivt våra kunder om de nya pensionslagen samt om reformens andra ändringar, t.ex. om att pensionsåldern gradvis stiger från ingången av 2018.

Partiell förtida ålderspension, som togs i bruk från ingången av 2017, visade sig vara en populär pensionsform. För att bättre förstå hur väl våra

kunder blivit informerade om pensionsreformen genomförde vi i början av 2017 en telefonenkät bland de kunder som valde att gå i partiell förtida ålderspension om orsakerna till att de valde pensionsformen i fråga. Under samtalet tillfrågades kunderna också om de hade rätt ut på vilket sätt partiell ålderspension minskar den framtida ålderspensionen innan ansökan om pension inlämnades. Nittio procent av de intervjuade hade rätt ut den partiella ålderspensionens inverkan på sin slutliga pension.

Pensionsreformens inverkan fortsätter år 2018. I enlighet med pensionsreformen steg pensionsåldern för ålderspension första gången i början av året och vi ser aktivt till att våra kunder får nödvändig information om hur ändringen inverkar på deras pensionsålder. I början av året beviljade vi också den första arbetslivspensionen från Elo.

År 2018 medför många fler ändringar som vi kommer att beakta i den dagliga kundservicen och i den fortlöpande utvecklingen av den. Med anledning av det inledde vi förberedelserna för de stora ändringarna redan år 2017, t.ex. för inkomstregistret och att informera kunderna om det samt för EU:s dataskyddsförordning, som träder i kraft maj.

**86 procent
bedömde att
servicen är
berömlig.**

TJÄNSTER PÅ TECKENSPRÅK

På hösten 2017 lanserade vi en telefontjänst avsedd för döva, vilken fungerar med hjälp av applikationen Chabla. Tjänsten förenar döva, hörande och teckenspråkstolkare, vilket gör det möjligt för döva att sköta sina ärenden per telefon med Elo. Tjänsten är avsedd för skötseln av ärenden som ansluter sig till arbetspension och arbetspensionsförsäkring för arbetsgivare, företagare, försäkrade och Elos pensionstagare.

Vi förebygger arbetsoförmåga med rehabilitering

Nedgång i arbetsförmågan behöver inte leda till sjukpension. Yrkesinriktad rehabilitering är början på något nytt och en möjlighet att få ytterligare arbetsår.

Målet med yrkesinriktad rehabilitering är att förebygga arbetsoförmåga genom att finna ett lämpligt arbete för var och en, där yrkesbanan kan fortsätta oberoende av hälsomässiga begränsningar. Yrkesinriktad rehabilitering kan vara arbetsprövning, arbetsträning eller stödjande av studier.

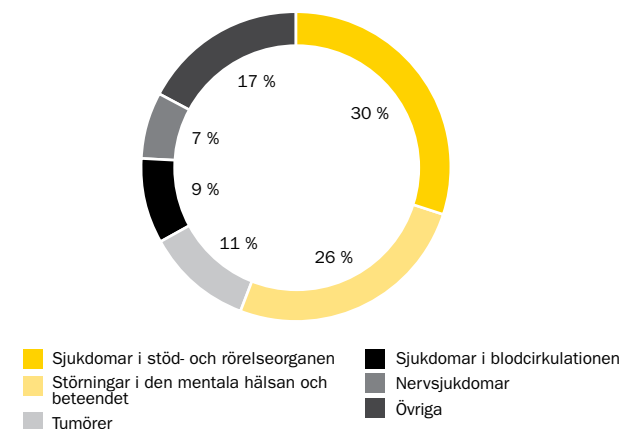
År 2017 omfattades ungefär 2 900 rehabiliteringsklienter av yrkesinriktad rehabilitering som Elo stöder. Den vanligaste orsaken till yrkesinriktad rehabilitering var sjukdomar i stöd- och rörelseorganen. De mest använda rehabiliteringsformerna år 2017 var arbetsprövning och arbetsträning.

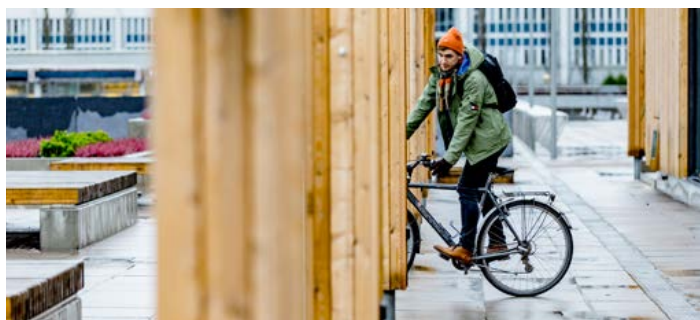
Sjuttiofyra procent av dem som deltog i rehabilitering 2017 kunde återgå till arbetsmarknaden. En ändamålsenlig rehabiliteringsplan som sätts i verket vid rätt tid är avgörande för att rehabiliteringen ska lyckas. Elos genomsnittliga handläggningstid för förhandsbeslut om yrkesinriktad rehabilitering var 16 dagar.

År 2017 utfärdade vi på ansökan 1 800 förhandsbeslut om rehabilitering, dvs. löften om att inleda rehabiliteringsåtgärder. Dessutom gav vi cirka 980 förhandsbeslut i samband med ett beslut om invalidpension i fall där förutsättningarna för rehabilitering uppfylldes. Totalantalet förhandsbeslut var på samma nivå som året innan. Om de yrkesinriktade rehabiliteringsåtgärderna inte är tillräckliga för att förbättra arbetsförmågan, kan delinvalidpension eller full invalidpension vara den rätta lösningen. År 2017 utfärdade vi på ansökan 10 767 invalidpensionsbeslut. Arbetsoförmåga beror oftast på en sjukdom i stöd- och rörelseorganen eller en sjukdom i den mentala hälsan.

Vi har en viktig uppgift då det gäller att få arbetsgivaren att förstå vikten av att kartlägga risken för arbetsoförmåga och av förebyggande åtgärder. Därför säkerställer vi att arbetsgivarna är medvetna om hur viktigt det är att regelbundet följa upp riskerna

DE MEDICINSKA ORSAKERNA TILL NYA INVALIDPENSIONER

för arbetsförmåga. Vi stöder också arbetsgivarna att avvärja risken för arbetsförmåga och ger dem färdiga, användarvänliga servicemodeller för att förebygga arbetsförmåga.

Vi förnyade vår webbtjänst utifrån kundernas behov

Vi förnyade Elos webbtjänst i omfattande grad under 2017. Som en följd av det kan kunderna sköta sina arbetspensionsförsäkrings- och pensionsärenden samt hämta arbetsmiljöledningsverktyg från ett och samma ställe. Verktygen i webbtjänsten hjälper HR-personalen i våra kundföretag att förutse, förebygga och hantera risker för arbetsförmåga och de kostnader som de medför.

Tjänsten innehåller t.ex. arbetspensionsuppgifter i realtid, självvärderingsverktyg för arbetsmiljöledning som underlättar planeringen av mål och åtgärder, kostnadsuppföljning och -prognoser, planeringsverktyg som förebygger arbetsförmåga samt mätare som följer upp åtgärdernas effekt.

Tack vare den omfattande webbtjänsten får våra kunder mer tid över för andra uppgifter. Arbetet för

att förebygga arbetsförmåga bidrar också till att minska sjukfrånvaro, vilket ger kostnadsbesparingar och frigör resurser för arbete som stöder utvecklingen av affärsverksamheten.

Fastän yrkesinriktad rehabilitering har blivit populärare under de senaste åren, kommer sig särskilt företagarna inte alltid för att utnyttja möjligheten. På Elo vill vi åtgärda risken för arbetsförmåga hos företagare i tid och erbjuda yrkesinriktade rehabiliteringsåtgärder för att stöda arbetsförmågan. Förutom arbetsprövning, arbetsträning och utbildning kan företagarna även få näringsstöd.

År 2017 fortsatte vi att aktivt informera våra företagskunder om rehabiliteringsmöjligheterna. Antalet ansökningar om yrkesinriktad rehabilitering för företagare ökade med 16 procent från året innan.

74 % av dem som deltog i rehabilitering 2017 kunde återgå till arbetsmarknaden.

**Satsningarna
på arbetshäl-
san syns i god
tillfredsställe-
lse och arbets-
förmåga.**

Ansvar för personalen

Elos personalarbete styrs av bolagets personalvision. Vi vill vara en uppskattad och utvecklingsvillig arbetsplats, där var och en har möjlighet att lyckas.

För genomförandet av personalvisionen har vi valt fyra tyngdpunktsområden. Genom personalutveckling skapar vi lönsamhet och värde för kunden. Genom ett ansvarsfullt och inspirerande ledarskap motiverar vi vår personal. En personal som är utvecklingsvillig och förändringsberedd skapar konkurrenskraft. Med en smidig resursering kan vi allokera våra resurser i rätt tid och till rätt ställe för kundernas bästa.

Kompetensutveckling

I Elo innebär kompetens inte enbart den yrkesskicklighet som behövs i den egna arbetsuppgiften. Hos oss indelas kompetensen i tre delområden, vilka utgörs av kärnkompetens länkad till hela bolagets strategi, substanskompetens i anslutning till arbetsuppgiften och handlingskompetens.

Handlingskompetensen kan härledas ur de tre hörnstenarna i Elos företagskultur. "Elos sak är min sak" beskriver ansvarstagandet, "Öppenhet och förtroende" att vi värdesätter varandra och har ömsesidigt förtroende och "Kunderna och samarbetspartnerna i fokus" att vi anser det viktigt att beakta kundsynvinkeln och att stöda våra samarbetspartners. Då varje anställd styr sina handlingar i enlighet med handlingskompetensen, förverkligas företagskulturens hörnstenar på alla nivåer inom Elo.

Tyngdpunkterna inom utbildningen år 2017 låg på datasystemkunnandet och digitaliseringens inverkan på vår affärsverksamhet, stärkandet av Elos kärnkompetens samt på utvecklandet av ledarskap och chefsarbetet.

Digitalisering och robotik utgör delvis redan nu en del av vardagen och olika ekosystem kommer att utgöra en del av arbetspensionsbolagens verksamhetsfält redan inom en snar framtid. I Elo strävar vi efter att förutse och bereda oss för detta kunskapsbehov i god tid.

Under år 2017 startade Elo ett Talent-program i syfte att erbjuda våra anställda nya utmaningar, nätverkande och möjligheter att utveckla Elos affärsverksamhet över enhetsgränserna. Till det tvååriga Talent-programmet valdes 15 anställda i olika åldrar från olika delar av organisationen.

Utbudet av webbkurser utökades och alla anställda sporrades oberoende av uppgift att ta del av

kurserna. Elos kurser i etiska affärsprinciper, data-skydd, säkerhet, kontinuitetshandling och lönesystemet bör avläggas av hela personalen. Sammanlagt deltog de anställda i Elo i 2,8 utbildningsdagar 2017.

Alla chefer genomför mål- och utvecklingssamtal med sina underställda en gång per år. Utvecklingssamtalen omfattar hela Elos personal. I samband med samtalen kontrolleras det hur arbetstagaren klarar sig i sitt arbete, kartläggs kompetensbehoven och uppställs mål. HR-tjänsterna följer upp mål- och utvecklingssamtalens genomförande och ordnar vid behov utbildning utifrån utbildningsbehoven vid respektive tidpunkt. Arbetstagarna sporras att utbilda sig på eget initiativ och bolaget tar gärna emot utvecklingsförslag som gäller utbildningsutbudet.

Elo har en introduktionsprocess för nya arbetstagare. Då introduktionsprocessen är välplanerad och -organiserad, är både arbetsgivaren och arbetstagaren nöjda och slutresultatet är en motiverad och engagerad arbetstagare.

Introduktionen har som mål att stöda nya anställda att engagera sig i bolaget och hjälpa dem att uppfatta sin roll som en del av Elo samt att ge en helhetsbild av hörnstenarna i Elos företagskultur, strategi och praxis. Under introduktionen ges nya anställda tillräcklig beredskap att arbeta i de kommande arbetsuppgifterna och på så sätt tillägnar sig den anställda snabbare sin uppgift och inläringen av nya saker. Målet med introduktionen är också att öka arbetets kvalitet och arbetssäkerheten samt anpassningen till arbetsgemenskapen.

Nya anställda ombes lämna respons på introduktionen om tre månader och på nytt om sex månader efter att det inlett sitt arbete hos Elo. Svaren behandlas tillsammans med respektive chef. I resultatet 2017 hade Elos rekryteringsprocess upplevts som smidig, mottagandet hade varit utmärkt och den nyrekryterade hade känt sin välkommen i arbetsgemenskapen.

Sjuttiosju procent av svarandena hade en namngiven introduktionsansvarig och en introduktionsplan som hade behandlats och följts upp. Av svarandena ansåg 77 procent att introduktionens omfattning var utmärkt och 33 procent att den var berömlig. Hälften av de svarande gav introduktionen det allmänna betyget utmärkt, 38 procent betyget berömligt och 12 procent betyget gott.

Nolltolerans för trakasserier och diskriminering

Principerna om jämlikhet och likabehandling på arbetsplatsen utgör en viktig del av vår personalpolitik. I Elo upprättas vartannat år en jämlikhets- och likabehandlingsplan, i vars uppföljning och genomförande man strävar efter att engagera alla anställda. Planen uppdaterades under år 2017. Elos ledning och chefer ansvarar för genomförandet av jämlikhets- och likabehandlingsplanen, men den utarbetas i samarbete med personalen.

I personalundersökningen som genomfördes i oktober 2017 tillfrågades personalen om man inom Elo aktivt främjar jämställdhet mellan könen. På skalan från ett till fem var personalens svar 3,05. Svaret var detsamma som i undersökningen 2015. Den andra jämställdhetsfrågan i undersökningen utredde om alla oberoende av ålder eller kön har samma möjligheter att utveckla sin yrkeskompetens. Svaret var 3,03, då det i undersökningen år 2015 var 3,07.

Målet är att utveckla bägge uppmätta delområden inom jämställdheten på lång sikt. Elo har både män och kvinnor på alla organisationsnivåer, i alla yrkesgrupper och team. En balanserad representation av bägge könen är en resurs inom organisationen. Vi stöder karriärutvecklingsmöjligheterna för både män och kvinnor och beaktar enhetliga karriärutvecklingsmöjligheter i utnämningen av vikarier, i fördelningen av arbetsuppgifter och rekryteringen. Jämställdhetsfrågorna tas upp i utbildningen av chefer och en positiv inställning till jämlikhet beaktas i all kommunikation.

Elo har nolltolerans då det gäller trakasserier och all slags diskriminering. Av alla anställda i Elo förutsätts ett normalt, gott och sakligt beteende. Inga former av dåligt bemötande, mobbning, diskriminering, sexuella trakasserier eller ofredande tolereras. Om trakasserier eller diskriminering av någon orsak uppdagas, ingriper man utan dröjsmål.

Elo har anvisningar för utredningen av mobbningsfall, vilka finns tillgängliga för hela personalen på Internet. Anvisningarna har också behandlats med chefer och arbetarskyddsfullmäktige. Det ligger i alla parter intresse att man ingriper så fort som möjligt. Ingen ska behöva tåla psykiskt våld eller dåligt bemötande. Även den som anklagas för trakasserier har rätt att bli hörd och att få ett rättvist bemötande. Arbetarskyddslagen förpliktar arbetsgivaren att vidta

åtgärder då den fått kännedom om trakasserier eller osakligt bemötande som medför olägenheter eller risker för en arbetstagares säkerhet och hälsa. Utredningen av mobbning beskrivs både ur den mobbade, förmannens och arbetarskyddsfullmäktiges synvinkel.

Elos samarbetsforum följer upp genomförandet av jämlikhets- och likabehandlingsplanen. HR-tjänsterna utarbetar varje år en sammanställning av planens genomförande vilken presenteras för samarbetsforumet som motsvarar den delegation som avses i lagen om samarbete inom företaget och i samarbetsavtalet. Forumets viktigaste uppgiftsområde är att behandla olika personalfrågor som gäller hela personalen eller majoriteten av den.

Samarbetsforumet sammanträdde fyra gånger år 2017. Dessutom träffas personalledningen och förtroendemännen regelbundet ungefär varannan månad för att diskutera aktuella ärenden.

Stöd i olika livssituationer

I Elo strävar man efter att beakta arbetstagarnas olika livssituationer och familjeförhållanden, t.ex. föräldrar med småbarn eller personer som tar hand om sina åldrande föräldrar och att skapa så flexibla lösningar som möjligt för att samordna arbets- och familjelivet bl.a. genom flexibla arbetstider i form av partiell vårdledning, deltidsarbete och distansarbete.

Största delen av de anställda kan distansarbete om de så önskar. Distansarbetet har ökat kraftigt. År 2014 var antalet distansdagar sammanlagt 5 500. Fram till år 2017 har antalet nästan fördubblats och var över 10 000. I Elo har man betonat vikten av en bra arbetsergonomi vid distansarbete och det har bl.a. hållits infonutttar om ärendet. Många enheter har även upprättat egna spelregler för distansarbete.

År 2017 var 27 anställda partiellt vårdlediga.

Elo stöder anställda som ansvarar för att sköta sina anhöriga t.ex. genom att erbjuda möjlighet till individuell arbetstid enligt den egna deltidprocenten, att hålla semester på deltid, oavlönad ledighet enligt plan samt till distansarbete och en omorganisering av arbetsuppgifterna. Elo har också en kamratstödgrupp för anhörigvårdare och cheferna har fått instruktioner om hur de kan stöda arbetstagare som fungerar som anhörigvårdare.

Vårt mål är att pensioneringsåldern är minst den pensionsålder för ålderspension som föreskrivs i lagen eller eventuellt högre än så. År 2017 var den genomsnittliga pensioneringsåldern 63,5 år. Cheferna utbildas i att beakta de olika behoven och förväntningarna hos anställda i olika åldersgrupper och att värdesätta var och en som individer. Utredningen av behoven och förväntningarna hos anställda i olika ålder utgör en del av mål- och utvecklingssamtalen och detta utreds också genom en personalenkät.

Elo har en positiv personalomsättning. I genomsnitt räcker en anställning 13,4 år. Personalomsättningsprocenten var 4,21 procent år 2017.

Resultaten av personalenkäten

I Elo genomför vi varje år en enkät om personaltillfredsställelsen. År 2017 svarade 90 procent av de anställda på enkäten. PeoplePower-indexet som beskriver hela enkäten var 69,8. Detta är exakt detsamma som normnivån i finländska expertföretag i undersökningens jämförelsematerial. Det har skett en liten förbättring från året innan; år 2016 var indexet 69,1. I Elos första enkät i början av år 2014 var indexet 61,6. Om resultatet hade varit 71,4, skulle vi ha placerat oss i klassen AA-, dvs. i klassen god personaltillfredsställelse, vilket är vårt mål.

Elo satsar på arbetshälsan och det syns också bland personalen. Arbetshälsan betraktas som en omfattande helhet och vi satsar på alla delområden. De anställda upplever att arbetsgivaren stöder deras yrkesutveckling. I relation till det jämförelsematerial som används i Elos personalenkät upplever de anställda i Elo inte arbetet som lika stressfullt som de anställda i många andra finländska expertföretag gör. Resultatet på den aktuella frågan har utvecklats i positiv riktning för varje enkät. Enligt enkäten kräver ersättningarna till de anställda och företagskulturen de största utvecklingsinsatserna.

God arbetsförmåga hos alla

Elo har som mål att se till personalens arbetshälsa och arbetsförmåga så att arbetstagare i olika åldrar upplever att de gör ett meningsfullt arbete och kan bevara både en hög arbetsmotivation och funktionsförmåga under hela sin yrkesbana för att i sinom tid kunna gå i pension i god kondition.

Elos arbetshälsa- och arbetsmiljöledningskoncept utgörs av fysiskt och mentalt välbefinnande, kompetens samt av arbete och arbetsgemenskap. Alla dessa delområden inom arbetshälsan utvecklas och följs upp i samverkan mellan arbetarskyddskommittén, HR-tjänsterna, företagshälsovården och andra samarbetsgrupper.

Utvecklandet av arbetshälsan och arbetarskyddet sker i främsta hand i samarbete mellan arbetsgivaren, personalen, chefer och enskilda anställda och grundar sig på ömsesidig växelverkan och gemensamma framsteg. Arbetarskyddet omfattar alla som arbetar på vår arbetsplats. Alla anställda är ansvariga för att undvika onödiga risker och att se till både den egna och andras arbetssäkerhet och arbetsmiljö.

Enligt personalenkäten upplever de anställda att Elo stöder kompetensutveckling.

Utvecklingen av arbetarskyddet och arbetshälsan i Elo koordineras av en arbetarskyddskommitté, som sammanträdde fem gånger under 2017.

I arbetarskyddskommittén deltar förutom representanter för arbetsgivaren och personalen även experter från företagshälsovården.

År 2017 koncentrerade sig arbetet särskilt på att förebygga besvär i stöd- och rörelseorganen och att utveckla färdigheterna i att ha kontroll över det egna arbetet. Arbetstagare med symptom i stöd- och rörelseorganen styrdes till företagsfysioterapeuten och vid behov till muskelkonditions- eller kroppskontrolltest (FMS). Distansarbetarnas ergonomi stöddes bl.a. med infonuttar. För en utvald grupp ordnades kroppskontrollövningar.

Kontrollen över det egna arbetet stöddes med olika stresshanteringsmetoder och genom att ordna mindfulnessövningar för personer med stressymtom under ledning av företagspsykologen.

Det gjordes en bedömning av arbetsförmågan och utarbetades en hälsoplan för alla som var delvis arbetsförmögna. Elo har årligen runt 10–15 personer som är delvis arbetsförmögna.

År 2017 gjordes det fyra enhetsspecifika arbetsplatsutredningar enligt plan. I samband med arbetsplatsutredningen deltog de anställda i enheterna i hälsokontroller.

Hela personalen omfattas av samma avlöningssystem

Ersättningen till de anställda har som mål att bidra till att Elos strategiska mål uppnås. Bäst förverkligas detta då personalen upplever att ersättningen är sporrande och jämlik.

Under år 2017 övergick hela personalen till ett och samma avlöningssystem och vi tog i bruk Hay-systemet för bedömningen av arbetsuppgifternas svårighetsgrad för hela personalen. Övergången till ett gemensamt avlöningssystem förutsatte ett lokalt avtal, som förhandlades fram på hösten mellan Toimihenkilöt Eloisa ry och arbetsgivarna. Avtalet var historiskt inom försäkringsbranschen, där inget annat bolag inom branschen tillämpar endast ett avlöningssystem för sin personal.

Elo godkänner inte löneskillnader som beror på ålder, kön eller andra diskriminerande grunder. Avlöningen grundar sig på alla organisationsnivåer på arbetets svårighetsgrad, arbetstagarens kompetens och hur den anställda sköter sina arbetsuppgifter.

År 2017 var genomsnittslönen för de kvinnor som arbetar i tjänstemanna- och expertuppgifter i Elo 82,9 procent av männens genomsnittslön. I Elos

ledning var kvinnornas genomsnittslön 104,3 procent av männens genomsnittslön.

Det lönar sig att satsa på de unga

Långa och fulla yrkesbanor gynnar både individen och samhället. De ungas sysselsättning är ett sätt att förlänga finländarnas yrkesbanor i början av karriären. Vi vill bära ansvar för att det finns arbetsplatser, arbetsvilja och arbetsförmåga i samhället. Vi deltog för tredje gången i kampanjen Vastuullinen kesäduuni (Ansvarsfullt sommarjobb) och på samma sätt som åren innan avlönade vi 30 unga sommararbetare. Vi vill ge våra sommararbetare positiv arbetserfarenhet och å andra sidan lära oss av de unga och få idéer för utvecklandet av verksamheten

Vi samarbetar med ett flertal läroinrättningar och erbjuder på så sätt de studerande en kontakt till företagsvärlden samt möjligheter att avlägga lärdomsprov och praktik. Med små handlingar är det möjligt att hjälpa de unga att komma in i arbetslivet och vi är med och stöder detta.

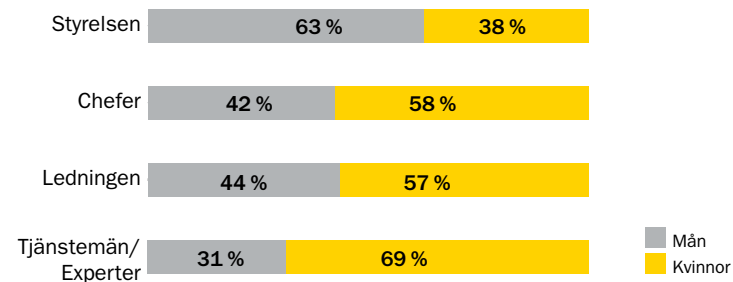
År 2017 deltog vi i Universums studie av arbetsgivarimagan som det första pensionsbolaget i hela studiens historia. Utifrån studien kan man säga att vi har nått en ställning som en av de mest intressanta arbetsgivarna inom finansvärlden. Sjuttioen procent av de ekonomistuderande (N = 4 316) svarade att de känner Elo som arbetsgivare och vi kom tvåa inom två delområden som beskriver arbetets egenskaper: smidiga arbetsförhållanden och arbetsgivarens engagemang i mångfald och delaktighet.

Ansvar för personalen i siffror

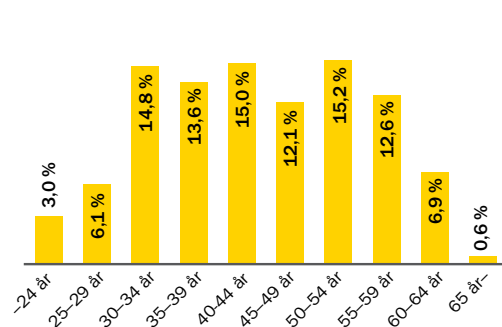
PERSONALENS NYCKELTAL

Genomsnittlig arbetsinsats	462,3
Andelen kvinnor, %	67,0
Andelen män, %	33,0
Arbetstagare på heltid, fast anställda	91
Arbetstagare på deltid, fast anställda	9
Arbetstagare i visstidsanställning, %	10,9
Arbetstagarnas avgångsomsättning, fast anställda, %	4,88
Sjukfrånvaro, dag/person	6,3
Genomsnittlig pensioneringsålder	63,5

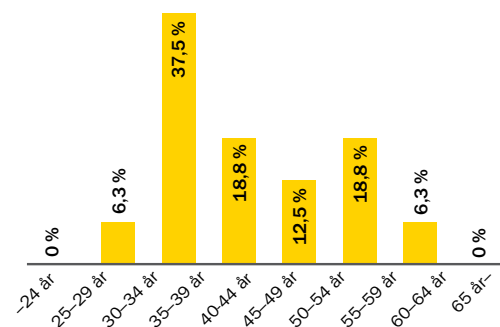
KÖNSFÖRDELNING I OLIKA UPPGIFTER

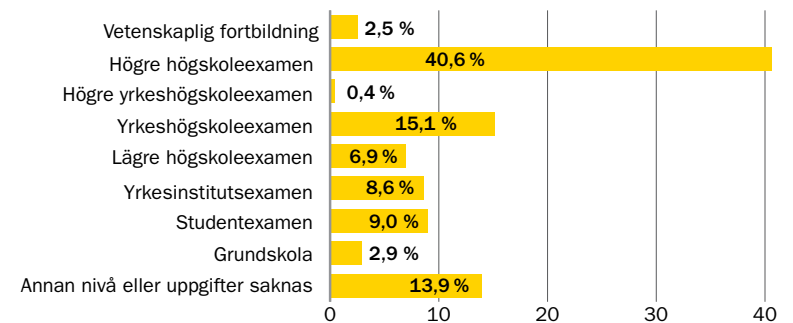
ÅLDERSFÖRDELNINGEN BLAND HELA PERSONALEN

ÅLDERSFÖRDELNINGEN BLAND DEM SOM REKRYTERATS 2017 (FAST ANSTÄLLDA)

UTBILDNINGSFÖRDELNINGEN

Förvaltning och ansvarsfulla verksamhetsprinciper

Elos bolagsstyrning grundar sig på lagstiftningen. Elos anvisningar om god bolagsstyrning grundar sig på rekommendationerna i Finsk kod för bolagsstyrning 2015, vilka Elo följer till den del de är tillämpliga på arbetspensionsbolaget. Anvisningarna i anslutning till Elos bolagsstyrning och en god förvaltning godkänns av Elos styrelse.

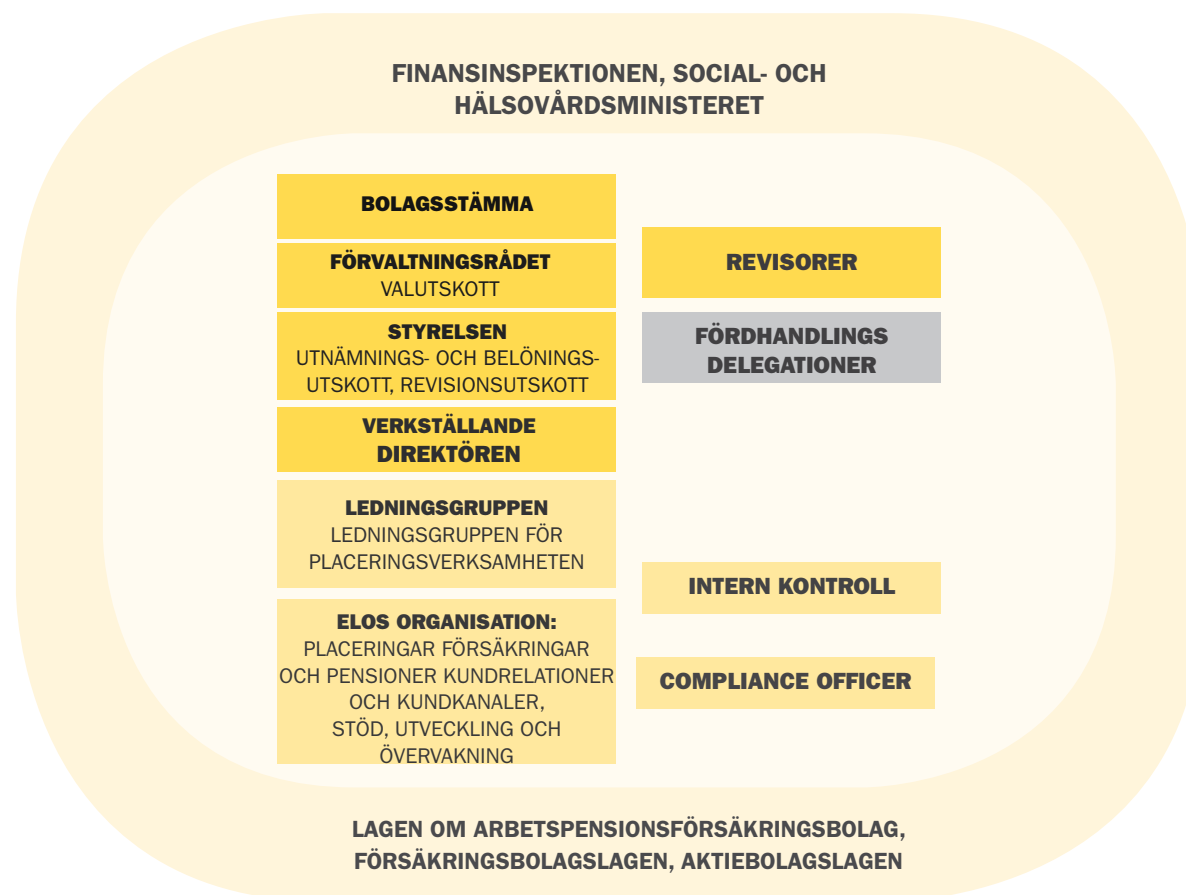
Rapporten om Elos bolagsstyrningssystem (CG-rapporten) har publicerats på Elos webbplats.

I bilden intill presenteras Elos förvaltning i sin helhet, myndigheterna som övervakar vår verksamhet samt lagar, förordningar och bestämmelser.

Compliance främjar en ansvarsfull kultur

Compliance betyder att vi följer lagar, förordningar, myndighetsbestämmelser, praxisen inom branschen, ett gott försäkringssätt, bolagets interna riktlinjer och regler samt etiska handlingssätt. Compliance-funktionen hjälper Elo att uppfylla sina förpliktelser samt att främja och säkerställa regelefterlevnad i all verksamhet. Compliance främjar för egen del en ansvarsfull företagskultur.

Compliance-funktionen utgör en del av Elos interna

kontroll, som är ordnad i syfte att övervaka att bolaget tillämpar myndighetsbestämmelser samt allmän bästa praxis för intern kontroll. Den utgör också en del av Elos riskhantering, inom vilken målet är att stöda affärsverksamheten särskilt i identifieringen och hanteringen av juridiska risker och compliance-risker samt att övervaka och rapportera om dem till revisionsutskottet och ledningen.

Elo har en compliance officer, som har ansvar för att leda Elos compliance-organisation. Elos compliance-organisation består förutom av compliance officeren av femton compliance-ansvariga från Elos olika enheter, vilka sköter uppgiften vid sidan av sin tjänst. Därtill gäller compliance alla som arbetar i Elo, inte enbart dem som ansvarar för compliance-funktionen. Compliance-verksamheten börjar från högsta ledningen, dvs. verkställande direktören och styrelsen, vilka ansvarar för att bolagets verksamhet är lagenlig.

Elo har en fastställd process för behandlingen av observerade compliance-risker med beaktande av hur allvarliga de är. Compliance officeren är i första hand ansvarig för behandlingen av samtliga risker och rapporterar om dem till styrelsen och verkställande direktören. Kritiska risker rapporteras omedelbart. Elo har en compliance board, som förutom verkställande direktören har tre andra medlemmar. Direktionen har i uppgift att behandla och fatta beslut om mer allvarliga fall. Några kritiska compliance-risker realiserades inte år 2017.

Förutom regelefterlevnad ansvarar Elos compliance officer också för bland annat Elos insiderärenden och ärenden som gäller insiders närmaste krets.

Under 2017 öppnades i Elo en whistleblower-kanal i syfte att också kunna anmäla eventuella orosmoment och misstankar om missbruk av insiderinformation anonymt. Anmälningarna behandlas av compliance officeren, som vid behov föredrar ärendet för compliance board för beslutsfattande. Elo har fastställda regler också för att skydda den som lämnat anmälan från eventuella följder av anmälningen. Personalen informerades om kanalen på utbildningar som omfattade hela personalen. Det lämnades inte några whistleblower-anmälningar år 2017.

Elos etiska affärsprinciper

Elos etiska affärsprinciper (Code of Conduct) fastställer hur Elo handlar i olika situationer. De bygger på hörnstenarna och handlingsmodellerna i Elos företagskultur och i dem beskrivs till vilken slags verksamhet Elo och de anställda förbundit sig samt hur vi handlar i vårt dagliga arbete. Målet är att principerna ska vara en kort samling av all intern och extern reglering som gäller vår verksamhet. Noggrannare bestämmelser finns i Elos egna instruktioner i olika ärenden.

I de etiska affärsprinciperna tas bland annat ställning till god bolagsstyrning, dataskyddsärenden, åtgärder mot mutor samt till arbetsliv och mänskliga rättigheter. Som en del av affärsprinciperna bär varje anställd även ansvar för att följa principerna och att göra en anmälan vid misstanke om brott mot uppföranderegler. Varje anställd ska också avlägga en webbkurs om de etiska affärsprinciperna.

Insiderregler

Inom Elo iakttas insiderregler enligt lagen om arbetspensionsförsäkringsbolag, vilka syftar till att främja placeringsverksamhetens offentliga tillförlitlighet och att säkerställa att personalen är förtrogen med insiderreglerna så, att de inte bryts ens oavsiktligt. Insiderreglerna tillämpas på Elos placeringsverksamhet samt på värdepappersaffärer som görs privat av personer som hör till bolagets insiders. En person hör till bolagets permanenta insiders antingen på basis av ställning eller uppgift. Insiderreglerna tillämpas också på tillfälliga insiders som kan få tillgång till projektspecifik insiderinformation.

En permanent insider är skyldig att be om tillstånd för att bedriva handel samt att göra en ägaranmälan, av vilken antalet förvärvade eller överlåtna aktier och/eller finansiella instrument framgår. För dem som arbetar i Elo gäller även förbudet mot s.k. korttidshandel.

Enligt lagen om arbetspensionsförsäkringsbolag har var och en rätt att mot ersättning av kostnaderna få utdrag ur och kopior av uppgifterna i registret. Offentliga upplysningar om Elos insiders finns tillgängliga i Euroclears NetSire-system och det uppbärs inga avgifter för upplysningarna. Fysiska personers personbeteckning och adress och andra fysiska personers än insiders namn är dock inte offentliga (12 i § 3 mom. i lagen om arbetspensionsförsäkringsbolag). Elos insiderregister upprätthålls av bolagets compliance officer.

Principer mot mutor och korruption

Under år 2017 har Elo berett nya principer mot mutor och korruption, vilka träder i kraft i början av 2018.

På våren 2018 analyseras Elos samtliga affärsverksamheter och riskerna för korruption i anslutning till dem utifrån de nya anvisningarna.

Alla anställda utbildas i de nya principerna mot mutor och korruption under år 2018. Elo fick inte kännedom om några fall av mutor år 2017.

Dataskydd

I Elo ansvarar vi för pensionsskyddet för 700 000 försäkrade. Vi behandlar en stor mängd personuppgifter samt tillgångar som behövs för att sköta pensionsansvaren. För oss innebär dataskyddet att trygga såväl våra person- och företagskunders som vår personals integritetsskydd, dvs. att hålla uppgifterna hemliga och behandla dem omsorgsfullt. I egenskap av arbetspensionsförsäkringsbolag ingår de viktigaste bestämmelserna om behandlingen av personuppgifter i arbetspensionslagstiftningen.

Då teknologin, digitaliseringen och nya servicemodeller utvecklas i allt snabbare takt, är det särskilt viktigt för Elo som arbetspensionsförsäkringsbolag att behandla personuppgifterna effektivt och tryggt. Våra viktigaste uppgifter förutsätter en omfattande behandling av även känsliga personuppgifter.

Förberedelser för EU:s dataskyddsförordning

EU:s dataskyddsförordning träder i kraft i maj 2018. EU-dataskyddsförordningen innebär en totalreform av dataskyddsregleringen som omfattar hela Europa och där personaluppgiftsdirektivet, som den nuvarande personuppgiftslagen bygger på, ersätts med dataskyddsförordningen. Förordningen träder i kraft som sådan i alla medlemsländer, och dess

ikraftträdande förutsätter inte att den nationellt sätts i kraft. Förordningen lämnar emellertid till en viss del nationellt spelrum och förutsätter flera lagändringar. Det är fråga om en omfattande reform, eftersom samtliga lagar som innehåller bestämmelser om behandlingen av personuppgifter, granskas. Ändringar kommer att göras bland annat i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet, personuppgiftslagen och arbetspensionslagarna.

Till de viktigaste målen med EU:s dataskyddsförordning hör att säkerställa att privatpersoner får större rättigheter till sina egna personuppgifter. Dessutom strävar man efter att utarbeta enhetliga spelregler inom hela Europa också i situationer där tjänster tillhandahålls inom EU på initiativ av företag som är stationerade utanför Europa.

Förberedelserna för tillämpningen av EU:s dataskyddsförordning när den träder i kraft framskred i god takt i Elo under 2017. På våren genomförde vi en konsekvensanalys i anslutning till förordningen och utifrån åtgärdsrekommendationerna utifrån den beslutade vi inleda ett projekt som kommer att koordinera de viktigaste strategierna och förberedelserna med reformen. Som en del av förberedelsearbetet utsåg Elo en dataskyddsansvarig och personalen utbildades om reformen.

Dataskyddets betydelse ökar hela tiden och sträcker sig betydligt längre än till enbart ett förnyelseprojekt i anslutning till regelverket, fastän det är fråga om ett omfattande projekt. I samband med den ökade digitaliseringen ökar dataskyddets betydelse i företagsverksamheten, och ett effektivt utnyttjande av personuppgifter förutsätter att uppgifterna skyddas

effektivt och att registrerade rättigheter beaktas i det vardagliga arbetet.

Dataskyddet utgör en viktig del av verksamheten

Elos viktigaste dataskyddsprincip är en ansvarsfull verksamhet. Målet inom datasäkerheten är att trygga tillförlitligheten, användbarheten och tillgången till de uppgifter som behandlas i Elo samt att förhindra att konfidentiella uppgifter hamnar i fel händer.

God datasäkerhet förutsätter att verksamheten fortlöpande följs upp, långsiktig planering och resursering, beredning för olika risker, iakttagande av avtalade handlingssätt, instruktioner, utbildning och kommunikation. Datasäkerheten utgör en viktig del av Elos verksamhet och tjänsternas kvalitet, den totala säkerheten samt av varje anställds dagliga databehandling.

Principerna för vårt dataskyddsarbete finns upptagna i en dataskyddshandbok. Dataskyddsarbetet koordineras av en dataskyddschef som arbetar inom informationsförvaltningen. Genom fortlöpande utbildning och dataskyddscertifiering av olika system försäkras vi oss om dataskydd på hög nivå. Dataskyddet ingår i introduktionen av alla nyrekryterade och alla anställda ska avlägga en webbkurs i dataskydd. Dessutom erbjuder vi skraddarsydd utbildning för olika funktioner enligt arbetsuppgifterna.

Vi för ett nära samarbete med våra IT-tjänsteleverantörer och dataskyddssamarbetspartners. Som ett försörjningsberedskapskritiskt bolag samarbetar Elo också med olika myndigheter. År 2017 satsade vi särskilt på införandet av ett dataskyddskontrollrum.

Styrelsen

ordförande

EEVA-LIISA INKEROINEN

f. 1963, juris kand.

vice verkställande direktör, arbetsmarknadsdirektör, Teknologiindustri rf

ledamot i styrelsen för Centralarkivet för Finlands Näringsliv, ledamot i Pensionsskyddscentralens styrelse, ledamot i Arbetslöshetsförsäkringsfondens styrelse, ledamot i styrelsen för Työsuohdejuristit Oy

första vice ordförande

ANN SELIN

f. 1960, eMBA

ordförande, Servicefacket PAM rf ledamot i styrelsen för Kojamo Oyj, ordförande för representantskapet och medlem i arbetsutskottet i FFC, ledamot i Arbetslöshetsförsäkringsfondens förvaltningsråd, ledamot i Utbildningsfondens förvaltningsråd, ordförande för styrelsen och arbetsutskottet i UNI Global Union

Andra vice ordförande

ANTTI AHO

f. 1969, ekon. mag.

verkställande direktör, Aava Terveyspalvelut Oy

ordförande i styrelsen för Läkarcentralen Aava Ab, ordförande i styrelsen för Yhtyneet Laboratoriot Oy, vice ordförande i styrelsen för Kiinteistö Oy Luna, ledamot i styrelsen för Kliinisen Kemian Tutkimussäätiö, ledamot i styrelsen för Lääkäripalvelu-rytys ry, ledamot i styrelsen för Aho Group Oy, vice ordförande i styrelsen för läkarcentralen Pikkujätti för barn och unga, ledamot i styrelsen för Docrates Cancercancer Ab

JARI KARLSON

f. 1961, ekon. mag.

ekonomi- och förvaltningsdirektör, Orion Abp

ledamot i styrelsen för Polttimo Oy, ledamot i styrelsen för Finlands veterinärmedicinska stiftelse

ANTTI KULJUKKA

f. 1961, pol.mag., eMBA

koncerndirektör, Fenniakonsernen

ordförande i styrelsen för Försäkringsaktiebolaget Fennia Liv, ordförande i styrelsen för Fennia Kapitalförvaltning Ab, ledamot i styrelsen för Finansbranschens Centralförbund, medlem i delegationen för Helsingforsregionens handelskammare, medlem i delegationen för HelsinkiMission, ledamot i styrelsen för Jägarstiftelsen, vice ordförande för den finska orienteringsstiftelsens delegation, ledamot i styrelsen för Finlands Skridskoförbund

JANNE MAKKULA

f. 1977, juris kand.,

vice häradshövding arbetsmarknadsdirektör, Företagarna i Finland rf

ledamot i Pensionsskyddscentralens styrelse

OUTI LÄHTEENMÄKI-LINDMAN fram till 22.11.2017

JORMA MALINEN

f. 1959, automationsplanerare ordförande, Fackförbundet Pro rf

ordförande i styrelsen för Fackförbundet Pro rf, vice ordförande i styrelsen och medlem i arbetsutskottet för STTK, ordförande för Ömsesidiga Försäkringsbolaget Turvas förvaltningsråd, medlem i Arbetslöshetsförsäkringsfondens förvaltningsråd, ordförande i styrelsen för Levin Matkailukeskus Oy, ledamot i styrelsen för Majvik Oy, ordförande i

styrelsen för STTK-Lomat Oy, ledamot i styrelsen för Kustavin Matkailu Oy, ledamot i styrelsen och medlem i revisionsutskottet för Kojamo Oy, vice ordförande i styrelsen för Industrins Löntagare TP rf

MARJO MATIKAINEN-KALLSTRÖM

f. 1965, DI, eMBA

ordförande, Akademikerförbund TEK rf

verkställande direktör och ordförande i styrelsen för Havu&Per Oy, ledamot i styrelsen för Neo Industrial Oyj, vice ordförande i delegationen för Karjalan Liitto ry, ledamot i styrelsen för Karjalan säätiö, medlem i styrelsen för tidskriften Karjala, ledamot i styrelsen för Teknikakademien TAF, medlem i Teknisten Tieteiden Akatemia TTY, ledamot i styrelsen för WAU ry, ordförande i styrelsen för Internationella skidskolan, ledamot i styrelsen för Hiihtourheilun kannatussäätiö

ERKKI MOISANDER

f. 1953, ekonom
chefdirektör, LokalTapiola-gruppen

vice ordförande för styrelsen för Finansbranschens Centralförbund, medlem i Andelsrörelsens förhandlingsdelegation, medlem i Helsingforsregionens handelskammars delegation, ledamot i styrelsen för Eurapcon, vice ordförande i förvaltningsrådet för Ömsesidiga Försäkringsbolaget Turva

OLAVI NIEMINEN

f. 1952, optiker, utbildning i hållbar tillväxt styrelsens ordförande, Piilose by Finnsusp Oy

vice ordförande i styrelsen för Ocuspecto Oy, medlem i delegationen för Egentliga Finlands NMT-central, ordförande i delegationen för läroavtalsverksamheten i Åbo

SUSA NIKULA

f. 1970, ped. mag.
personaldirektör, Centrallaget för Handelslagen i Finland SOK

ledamot i styrelsen för Kiipula-stiftelsen, ordförande i styrelsen för Jollas-stiftelsen, ordförande i styrelsen för Jollas Opisto Oy

NIKLAS SONKIN

f. 1967, DI
COO och Deputy CEO, Accountor Holding Oy

Suppleanter

JOUKO LIIMATAINEN

f. 1954, ekon. mag. och fil. stud.
vice verkställande direktör, Scandic Hotels Oy

ledamot i styrelsen för Scandic Hotels Ab, ordförande i styrelsen för Restel Hotellit Oy, suppleant i styrelsen för Turism- och Restaurangförbundet rf

SINIKKA NÄÄTSAARI

f. 1961, mag. i samhällsvetenskaper
direktör, FFC rf

ledamot i styrelsen för Pensionskyddscentralen, ledamot i Olycksfallsförsäkringscentralens styrelse

PENNA URRILA

f. 1976, pol. mag.
ledande nationalekonom, Finlands Näringsliv EK

ledamot i styrelsen för Arbetslöshetsförsäkringsfonden, ombud i Tehokkaan Tuotannon Tutkimussäätiö, medlem i Statistikcentralens delegation, ordförande i styrelsen för Touko Voutilaisen koulusäätiö, ordförande i styrelsen för Eteläsuomalaisten yliopilaiden säätiö

DANIELA YRJÖ-KOSKINEN

f. 1971, ekon. mag.
verkställande direktör, Novita Ab

ledamot i styrelsen för Novita Oy, ledamot i styrelsen för TMA Tekstiili ja Muotialat ry, ledamot i styrelsen för Suomen Tekstiili & Muoti ry, medlem i Finlands Näringslivs företagardelegation, medlem i familjeföretagsdelegationen vid Familjeföretagarnas förbund

Förvaltningsrådet

ORDFÖRANDE:

Klaus Saarikallio, f. 1955
styrelseordförande, Normek Oy

första vice ordförande

Håkan Nystrand, f. 1955
ordförande, METO – Skogsbranschens Experter rf

andra vice ordförande

Ilkka Brotherus, s. 1951
verkställande direktör, Sinituote Oy

LEDAMÖTER:

Vesa Aallosvirta, f. 1961
organisationschef, Industriförbundet rf

Antti Hakala, f. 1967
direktör, Fackförbundet Pro rf

Maria Hanho, f. 1982
verkställande direktör, Vaissi Oy

Johanna Heikkilä, f. 1962
personaldirektör, Apetit Oyj

Maija Hjelt, f. 1970
ekonomidirektör, Veikkaus Ab

Sauli Huikuri, f. 1958
verkställande direktör, Joutsen Media Oy

Tero Jussila, f. 1958
ekonomidirektör, Maintpartner Group Oy

Esko Jääskeläinen, f. 1956
verkställande direktör, Suur-Seudun Osuuskauppa

Pekka Kampman, f. 1962
byggdirektör, Y-stiftelsen

Olavi Kaukonen, f. 1956
verkställande direktör, A-klinikkasäätiö

Jaakko Kiiski, f. 1956
verksamhetsledare, Privatsektorns Chefer och Specialister, YTY rf

Kalle Kujanpää, f. 1969
ekonomidirektör, Finn-Power Oy

Veli-Matti Kunttonen, f. 1965
ordförande, Finlands Livsmedelsarbetareförbund SEL rf

Heikki Kyntäjä, s. 1952
ekonomidirektör, Atria Abp

Ville Laine, f. 1970
verkställande direktör, Lojer Oy

Timo Lehtinen, f. 1964, avträtt 6.2.2017
ekonomidirektör, YIT Abp

Timo Lepistö, avträtt 19.4.2017
verkställande direktör, Nordic Morning Oyj

Mikko Leppälä, f. 1963

Pekka Metsi, f. 1961
verkställande direktör, Granlund Oy

Harri Miettinen, f. 1962
verkställande direktör, Kymen Seudun Osuuskauppa

Timo Mäki-Ullakko, f. 1963
verkställande direktör, Pirkanmaan Osuuskauppa

Heikki Nikku, f. 1956, avträtt 22.3.2017
verkställande direktör, CGI Nordic

Mikael Pentikäinen, f. 1964
verkställande direktör, Företagarna i Finland

Terhi Penttilä, f. 1972
verkställande direktör, Länsilinjat Oy

Heikki Pesu, f. 1967
verkställande direktör, Are Oy

Marko Piirainen, f. 1975
ordförande, Bil- och Transportbranschens Arbetarförbund AKT rf

Katarina Poskiparta, f. 1961
verkställande direktör, Studenternas hälsovårdsstiftelse

Kyösti Pöyry, f. 1952
verkställande direktör, Paperinkeräys Oy

Merja Rinne, f. 1963
organisationschef, TEAM Industribranschernas fackförbund rf

Ansu Saarela, f. 1978
ekonomidirektör, Bauhaus & Co Kb

Hannu Saarikangas, f. 1952
direktör, Ingenjörssförbundet

Antti Sahi, f. 1956
verksamhetsledare, Centralförbundet för lant- och skogsbruksproducenter MTK rf

Paula Salastie, f. 1978
koncerndirektör, Teknos Group Oy

Kimmo Simberg, f. 1959
verkställande direktör, Etelä-Pohjanmaan Osuuskauppa

Jukka Tikka, f. 1953
styrelsens ordförande, Länsi-Savo Oy

Mika Varjonen, f. 1974
verksamhetsledare, Tradenomförbundet TRAL rf

Jouko Vehmas, f. 1956, avträtt 7.2.2017
kommerseeråd, Kymen Seudun Osuuskauppa

Pentti Virtanen, f. 1964
verkställande direktör, FSP Finnish Steel Painting Oy

Tapio Volanen, f. 1961
verkställande direktör, CGI Suomi Oy

Olli Vormisto, f. 1967
verkställande direktör, Osuuskauppa Hämeenmaa

Janne Ylisen, f. 1975
verkställande direktör, Kokkolan Halpa-Halli Oy

Jaana Ylitalo, f. 1969
intressebevakningsdirektör, Servicefacket PAM rf

Satu Yrjänen, f. 1967
verkställande direktör, Kantar TNS Oy fram till 24.4.2017: Markku Holm

Ledningsgruppen

SATU HUBER

verkställande direktör
f. 1958, ekon. mag.

ledamot i styrelsen för YIT Abp, ledamot i styrelsen och medlem i revisionsutskottet för Ahlsell AB, ledamot i styrelsen för Arbetspensionsförsäkrarna TELA rf, ledamot i styrelsen för Finans Finland rf, medlem i Helsingforsregionens handelskammare och Centralhandelskammarens delegationer, ledamot i styrelsen för Näringslivets delegation EVA och Näringslivets forskningsinstitut ETLA, ledamot i förvaltningsrådet för Finlands Kulturfond, medlem i Trilateral Commission, medlem i Strategic Committee of Agence France Tresor, medlem i Hanken Centre for Corporate Governance Advisory Board, ledamot i Pensionsskyddscentralens styrelse

MIKA AHONEN

direktör, juridiska ärenden, kommunikation och påverkan, compliance
f. 1967, juris kandidat

medlem i Pensionsskyddscentralens representantskap

MATTI CARPÉN

direktör, kundrelationer och kundkanaler, försäkringar, ICT
f. 1960, diplomingenjör

ledamot i styrelsen för Tieto Esy Ab, ledamot i styrelsen för Arek Ab, ledamot i styrelsen för LTC-Otso Oy, suppleant i Pensionsskyddscentralens representantskap

HANNA HIIDENPALO

direktör, placeringsverksamheten
f. 1966, ekon. mag.

ledamot i styrelsen för Lindström Invest Oy, vice ordförande i styrelsen och ordförande för finansutskottet för Finska Kulturfonden, medlem i

direktionen för Kyrkans pensionsfond, ledamot i styrelsen för Suomen Lääketieteen säätiö, ordförande för Aalto-högskolestiftelsens investeringskommitté, medlem i ekonomiutskottet vid Aalto-universitetets studentkår, medlem i kapitalförvaltningsutskottet vid Stiftelsen för diabetesforskning

MIKKO KARPOJA

direktör, aktuariefunktionen, ansvarig försäkringsmatematiker
f. 1962, pol. mag., SGF

ERJA KETKO

direktör, oberoende riskövervakning och business control
f. 1967, ekon. mag., forstmästare

medlem i Försörjningsberedskapscentralens försäkringspool

SARIANNE KIRVESMÄKI

direktör, ekonomi och övervakning av placeringsrisker
f. 1966, NaK, MBA

KEIJO KOUVONEN fram till 31.8.2017

HILKKA MALINEN

direktör, HR-tjänster
f. 1963, pedagog. mag.

ordförande för kommittén för finansiellt arbete och kompetens och medlem i arbetsmarknadskommittén vid Finansbranschens Centralförbund, medlem i utbildnings- och arbetskraftsutskottet vid Helsingforsregionens handelskammare, ledamot i Ömsesidiga Försäkringsbolaget Turvas förvaltningsråd

JONNA RYHÄNEN, fr.o.m.1.9.2017

direktör, värdepappersplaceringar
f. 1975, pol. mag.

ledamot i styrelsen för Hjärnstiftelsen i Finland, ledamot i styrelsen för Hjärtstiftelsen, sakkunnigmedlem i Folkbildningsförbundets ekonomiarbetsgrupp

JOUNI SEPPÄNEN, fr.o.m.1.9.2017

direktör, pensioner
f. 1969, pol. mag.

TIMO STENIUS, fr.o.m.1.9.2017

direktör, onoterade placeringar
f. 1956, diplomingenjör

ledamot i styrelsen för Sato Oyj, ordförande i styrelsen för KTI Oy, ordförande i styrelsen för Tyvene Oy, vice ordförande i styrelsen för Amplus Holding Oy, vice ordförande i styrelsen för Probus Holding Oy

Sakkunnigläkare

MAARIT GOCKEL, medicinsk direktör

Med. doktor, specialistläkare i fysiatri, specialkompetens i smärtvård, rehabilitering och försäkringsmedicin

JYRKI VARJONEN, överläkare

Med. lic., specialistläkare i psykiatri, specialkompetens i försäkringsmedicin

LOTTA AUTIO, sakkunnigläkare

Med. lic., specialistläkare i företagshälsovård

HANNELE HEILÄ, sakkunnigläkare

Med. doktor, specialistläkare i psykiatri, specialkompetens i psykoterapi och försäkringsmedicin, psykoterapeut (högre specialnivå)

TIMO HONKANEN, sakkunnigläkare

Med. lic., specialistläkare i internmedicin, specialkompetens i försäkringsmedicin

KIMMO KUOPPASALMI, sakkunnigläkare

MKD, specialistläkare i psykiatri, docent, specialistläkare i idrottsmedicin, kompetens som psykiatriprofessor

KARI-PEKKA MARTIMO, sakkunnigläkare

Med. doktor, specialistläkare i företagshälsovård och arbetsmedicin

MIKKO NYKÄNEN, sakkunnigläkare

Med. lic., specialistläkare i företagshälsovård, specialkompetens i försäkringsmedicin

RAUNI PIETILÄ, sakkunnigläkare

Med. lic., specialistläkare i företagshälsovård, specialkompetens i försäkringsmedicin

TAPIO ROPPONEN, sakkunnigläkare

Med. lic., SVM, specialkompetens i försäkringsmedicin

JUHANI RÄMÖ, sakkunnigläkare

Med. doktor, docent i kirurgi, specialistläkare i kirurgi samt thorax- och blodkärlskirurgi, specialkompetens i försäkringsmedicin

TUULA RÖNKKÖ-KUIVALAINEN, sakkunnigläkare

Med. lic., specialistläkare i psykiatri, psykoterapeut (högre specialnivå), specialkompetens i psykoterapi och som utbildare i psykoterapi

HANNU VANHANEN, sakkunnigläkare

Med. doktor, docent i internmedicin, specialkompetens i försäkringsmedicin

Elos hållbarhetsmätare 2017

I Elos årsberättelse och ansvarsrapport har referensramen Global Reporting Initiative använts i tillämpliga delar. Som hållbarhetsmätare har använts både Elos egna nyckeltal och till största delen nyckeltal enligt GRI-standarden. GRI-indexet ges för det ärende som följs upp, om ett sådant finns. GRI-indexet ges för det ärende som följs upp, om ett sådant finns.

Ärende som följs upp/mätare		Sidnummer i årsberättelsen och ansvarsrapporten	GRI-index
ELOS EGEN VERKSAMHET			
Ekonomiska siffror	Solvens	22	
	Skatteavtryck	12	201-1, delvis
	Totalintäkter/år	13, 14	
	Utveckling av placeringsintäkter: genomsnittlig realavkastning under 10 år	13	
	Omkostnadsprocent	27	
	Kundåterbäringar	27	
FÖRVALTNING OCH ANSVARSFULLA VERKSAMHETSPRINCIPER			
Compliance	Styrelsens roll i rapporteringen av hållbar utveckling	11	102-32
	Processen för behandling av kritiska compliance-risker	44	102-33
	Den totala mängden kritiska, realiserade compliance-risker samt behandlingen av dem	44	102-34
Antikorruption och mutor	Affärsverksamheter för vilka risken för korruption har bedömts	45	205-1, delvis
	Utbildning i anslutning till förfarandena för antikorruption och -mutor, det totala antalet anställda eller andel i procent av de anställda som fått utbildning i antikorruption	45	205-2, delvis
	Bekräftade fall av mutor och åtgärder i anslutning till dem	45	205-3
Männskliga rättigheter	Utbildning om mänskliga rättigheter	Styrelsens verksamhetsberättelse, 12	412-2, delvis
Dataskydd	Utbildning om dataskydd och integritet	45	

Ärende som följs upp/mätare		Sidnummer i årsberättelsen och ansvarsrapporten	GRI-index
ANSVAR FÖR PERSONALEN			
Personal	Uppgifter om personal och arbetstagare	42	102-8, 405-1 b)
	Antalet nyrekryterade, anställningarnas genomsnittliga längd och personalens medelålder	40, 42	401-1
Mångfald	Förvaltningens mångfald	42	405-1 a)
	Förhållandet mellan mäns och kvinnors grundlön och ersättningar	41	405-2
	Fall av diskriminering och korrigerande åtgärder	39	406-1
Kompetensutveckling	Genomsnittligt antal utbildningstimmar per år per person	38	404-1
	Program i anslutning till kompetensutveckling och förändringsstöd.	38	404-2
	Andelen anställda som omfattas av regelbundna prestationsbedömningar och utvecklingssamtal	38	404-3
Företagshälsovård och arbetarskydd	De anställdas representation i officiella företagshälsovårds- och arbetarskyddskommittéer som är gemensamma för personalen och ledningen	41	403-1
	Sjukfrånvaro	42	403-2
ANSVARSFULLA PLACERINGAR			
Egen verksamhet	Beskattningen av placeringsobjekt	12	
Normefterlevnad	Sållning av normöverträdelser, % av placeringarna.	17	FS11
Placeringsobjektens hållbarhet	Fondmanagernas klimatstrategier – hur många av de utomstående fondmanagerna som beaktar klimatförändringen i sina placeringar	20	
	Andel av placeringsobjekten som har en positiv effekt på klimat och samhälle	21	FS7, FS8
	ESG-klassificeringens omfattning	17	FS11
	Placeringarnas koldioxidavtryck (Scope 1 & 2)	20	305-1, 305-2, delvis
	Koldioxidintensitet (CO ₂ e/mn USD/EUR)	20	305-4, delvis
	Fastighetsplaceringarnas energi- och vattenförbrukning samt CO ₂ -utsläpp	23, 24	302-2, delvis
Aktivt innehav	Deltagande på bolagsstämmor (%)	16	FS10
	Påverkan i ESC-frågor på bolagen	17	FS10
	Röstning på placeringsobjektens bolagsstämmor	16	

Ärende som följs upp/mätare		Sidnummer i årsberättelsen och ansvarsrapporten	GRI-index
ANSVAR FÖR KUNDERNA			
Ansvarsfulla produkter och tjänster	Pensionshandläggningstider	33	
	Handläggningstiden vid förhandsbeslut om yrkesinriktad rehabilitering	35	
	Rehabiliteringens effekt, andel personer i % som står till arbetsmarknadens förfogande efter slutförd rehabilitering	36	
	Telefontjänstens svarstid	26, 33	
	Försäkringsansökningarnas handläggningstid	26	
	Andelen kunder som sköter sina ärenden på nätet	25, 26	
	Andelen ansökningar som besvärnämnden för arbetspensionsärenden valt att inte ändra, dvs. Elos beslut kvarstår	33	
Kundtillfredsställelse	Enkäterna om kundtillfredsställelsen (t.ex.NPS)	26, 34	102-44 delvis

Ömsesidiga Arbetspensionsförsäkringsbolaget Elo

Besöksadress: Norrskensvägen 7, 02100 Esbo

Postadress: Arbetspensionsbolaget Elo, 00041 ELO.

Telefon: 020 703 50 , Fax: 020 703 5100

www.elo.fi